

Broliai ir sesės šauliai, žurnalo „Trimitas“ skaitytojai,

vienas garbus žmogus sakydavo, kad protingas tylėjimas prasme įgauna tik apsuptas ne tokių protingų kalbų. Tačiau rašant „Pratarmę“ tyla nebus gera byla. Ypač tada, kai turi tikslą pakalbėti apie garbę.

Pradėsiu iš tolo, nuo istorijos. 1925-aisiais Vladas Putvinskis–Pūtvis rašė: „Siek garbės ir stosis tau aišku ir lengva, ir pajusi, suprasi tai, kam išreikšti dar nerasta žodžių. Pajusi tai, ko nuo amžių ieško žmonija, bet retas randa. Tauta turi dūšią, bet ji gali reikštis tik per kolektyvus ir asmenis. <...> Nebijok! Savąją garbės dalį gausingai atrasi tautos garbėje, nors tau jau tuokart savoji svarbos ir nebeturės“.

Prasmingi žodžiai. Kalbant šauliškai – tiesiai į dešimtuką.

Kreipdamas žvilgsnį į šiandieną, prisimenu institucijų vadovų kartojamus žodžius: „Kokia visuomenė, tokia ir ...“ Suprask, statutinių struktūrų atstovai negali būti geresni nei likusi visuomenė.

Negaliu su tuo sutikti, nes Lietuvos trispalvė ant kairiojo peties ar herbas kokardoje yra ženklas, kuris privalo priversti tave elgtis garbingiau nei elgiasi tie, kurie valstybės simbolių taip dažnai nenešioja. Ir tai ypatingai taikytina šauliams.

Suprantu argumentus apie sunkią ekonominę padėtį, apie nepriteklius mūsų organizacijoje, bet niekada nevalia išmesti iš galvos fakto, kad šauliškumas yra gerokai platesnė kategorija negu patriotizmas, tarnavimas valstybei ir jos gynyba ar politinis aktyvumas. Šauliškumas yra viskas kartu sudėjus ir dar daugiau.

Būtent dėl to kiekvienas karys/policininkas yra šaulys, ir kiekvienas šaulys privalo būti kariu ir policininku vienu metu. Būdamas Lietuvos šaulių sąjungos vadu, privalau siekti, kad mūsų organizacijoje žodis „Garbė“ nebūtų tik tuščias garsas. Ir tai, matyt, pirmiausiai taikytina vadams, nes nuo jų požiūrio į garbę didžia dalimi priklauso mūsų organizacijos ateitis. Į juos lygiuojasi mūsų jaunimas ir akylai žvelgia senimas.

Kita vertus, mūsų organizacijos unikalumas pasireiškia ir tuo, kad šaulys yra laisvas pasirinkti sau pritinkančią veiklą nenusižengdamas Statutui ir Garbės supratimui. Iki šiol mūsų valstybės istorijoje visada atsirasdavo žmonių, kurie sugebėdavo aiškiai pasakyti, kas yra balta, o kas juoda. Aiški moralinė laikysena labiausiai turėtų būti būdinga mums, šauliams.

Mums būtinos asmenybės, prieš kurias visuomenei kartais pasidarytų „gėda“, ir ši pradėtų keistis į gerąją pusę. Privalome ne tik turėti vertybes, bet ir nebijoti jas išsakyti, parodyti, skleisti kitiems. Nuolankumas, prisitaikėliškumas, savos nuomonės neturėjimas šauliui prie veido netinka.

Žymusis personažas iš filmo „Tadas Blinda“ ne visai teisingai sakydamas, kad tyla – gera byla. Kalbėti apie garbę būtina, dar svarbiau įsisąmoninti, kad nei teisinės nuostatos, nei šimtai instrukcijų ir dokumentų niekada neatstos tikro šaulio garbės ir pareigos supratimo. Tai neatsiejami dalykai, todėl kviečiu visus Jus, broliai ir sesės, kurie pasirinko šaulišką kelią, dorai ir garbingai atlikti savo pareigą.

Ats. plk. Antanas Plieskis
Lietuvos šaulių sąjungos vadas

„TRIMITAS“ 2012 m. Nr. 4 (1282)
Lietuvos šaulių žurnalas
Leidžiamas nuo 1920 m. birželio mėn.
Atkurtas 1990 m. liepos mėn.
Šiuo metu leidžiamas kas du mėnesius

Leidėjas
LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGA
www.sauliusajunga.lt
REDAKCIJOS KOLEGIJA:
Plk. Antanas Plieskis,
LŠS vadas
Vytautas Pečiulis,
LŠS išeivijoje vado pavaduotojas
Jonas Andriuškevičius,
Kauno apskr. Vytauto Didžiojo
šaulių 2-osios rinktinės šaulys
Saulius Bytautas,
Telšių apskr. Žemaitijos šaulių
8-osios rinktinės kapelionas
prof. Arimantas Dumčius,
Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių
2-osios rinktinės šaulys
Jonas Godliauskas,
Alytaus apskr. karininko
Antano Juozapavičiaus šaulių
1-osios rinktinės šaulys
Pranas Trakinis,
Telšių apskr. Žemaitijos šaulių
8-osios rinktinės šaulys
Ats. plk. ltn. Kęstutis Vaitonis,
Panevėžio apskr. šaulių
5-osios rinktinės šaulys

Redaktorė
Lolita Sipavičienė
Korespondentas
Valdas Kilpys
Dizainerė-maketuotoja
Rūta Deksnė

Viršeliuose – V. Kilpio nuotraukos

**„Trimito“
redakcijos adresas:**
Laisvės al. 34, 44240 Kaunas, Lietuva
Tel.: (8~37) 22 46 47,
(8~685) 6 53 01
El. p. redakcija@sauliusajunga.lt
Leidinio indeksas 5291

Atstovai užsienyje:
JAV
M. Abarius
Kanadoje
V. Pečiulis

Sąskaita prenumeratai
AB „Ūkio bankas“
Sąskaitos Nr. LT43 7011 7000 0170 0673

Redakcijos nuomonė
nebūtinai sutampa su autorių mintimis.
Rankraščiai negražinami ir nereцензуojami.
Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuvę.
Spausdino
KOPA, dizaino ir leidybos UAB
Kampo g. 7, LT-50153, Kaunas
Tiražas 1090 egz.

© Trimitas, 2012
ISSN 1392-4753

ŠIAME NUMERYJE

3. Ištvėrmė

Šaulių stovyklų maratonas baigėsi

6. Ate, stovyklinė vasara

8. Įspūdžių pakaks iki kitų metų

9. Šaulių stovykla – jėga

10. Jaunųjų šaulių pergalė Baltijos šalių kariuomenės
sporto žaidynėse

11. Mes sumaniausi, stipriausi, šauniausi!

12. „Žalgiris 2012“

14. Kaip jaunieji šauliai mėgino užkariauti Britaniją

16. Tautos dvasia

Tiltas per Atlantą sujungs jūros šaulius

17. Paminėjome Dainavos apygardos štabo vyrų žūtį

18. Alytaus šile vėl ieškota partizanų palaikų

19. Radviliškio šauliai pagerbė žuvusius partizanus

20. Ir sužinoti, ir pasidžiaugti

21. Griausmas griaudėjo Šiauliuose

22. Pozicija

LR Konstitucijos 139 str.: improvizacijų galimybės

24. Kur baigiasi ir kur prasideda Mano Lietuva?

27. Valstybę reikia gydyti ar remontuoti?

29. Jeigu būčiau Prezidentas (-ė), tai...

31. LŠS teisiniai dokumentai: senos tiesos nauju kampu (II)

32. Istorija ir šiandiena

Istorijos žymių šauliai ieško ir po žeme

33. Vytauto Didžiojo atminimas deramai įamžintas

ištvėrmė

ŠAULIŲ STOVYKLŲ MARATONAS BAIGĖSI

Vasara šauliams – karštymetis

Keliolika metų iš eilės organizuojamos jaunųjų šaulių stovyklos jau tapo neatsiejama Lietuvos šaulių sąjungos identiteto dalimi. Atėjus vasarai, rinktinių vadai pradeda gyventi „stovyklų ritmu“. Pasak Marijampolės apskrities šaulių 4-osios rinktinės vado Raimundo Mertinkačio, vadams vasara nėra poilsio metas. „Nesiskundžiame, nes jaunųjų šaulių vasaros stovyklų organizavimas po truputį įgauna kryptį, aiškėja bendra strategija, ko siekiame ir tikimės iš jaunųjų šaulių“.

LŠS vado pavaduotojo, jaunųjų šaulių vado Vytauto Žymančiaus teigimu, esama nemažai keistinių dalykų. „Iki šiol neturėjome bendros jaunųjų šaulių duomenų bazės, nebuvo jokios apskaitos dėl vasarą baigtų kursų ir įgytų žinių, todėl nemažai jaunųjų šaulių skųsdavosi, kad stovyklose vėl teks mokytis tą patį. Įvedėme keturių pakopų mokymosi programą, todėl to nebeturėtų būti. Taip pat vis glaudžiau bendradarbiaujame su Lietuvos kariuomene. Ypač geri santykiai su Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokykla, Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokuoju pulku. Ten tarnaujantys instruktoriai – puikus pavyzdys jauniems šauliams“, – pasakojo V. Žymančius.

Kazlų Rūdos poligone

Kai lankėmės Lietuvos kariuomenės mokyklos Kazlų Rūdos poligone, vyko Alytaus apskrities karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės jaunųjų šaulių

stovyklos atidarymas. Jame dalyvavo ir jaunuosius šaulius mokantys instruktoriai. Anot vyr. srž. Donato Juknevičiaus, pirmojoje pamainoje būta didelio amžiaus skirtumo. „Vykdomė karines operacijas, žygius, todėl jaunųjų šaulių fizinis pasirengimas turi būti daugmaž vienodas“. Jo teigimu, vaikams labiausiai reikia veiksmo, todėl visus žavi tos akimirkos, kai demonstruojama karinė technika, ginklai. Vyr. srž. Žilvinas Kniečiūnas pasakojo, kad stovyklos pabaigoje kiekvienas jaunas šaulys laiko testus raštu ir vykdo praktinę užduotį. Kad patvirtintų išmoktas žinias ir gautų pažymėjimą. „Atėjus testų metui, jaunieji šauliai jaudinasi, tačiau stengiamės būti geranoriški, juolab motyvacijos jiems tikrai netrūksta“, – sakė Ž. Kniečiūnas.

Alytiškis jaunas šaulis Povilas Daukševičius patvirtino instruktoriaus žodžius: „Visi labai jaudinosi prieš testus, tas tiesa. Kai kurie net laisvą laiką skyrė skaitymui ir pasikartojimui“, – neslėpė jaunas šaulys. Pasak jo, kariuomenės mokyklos instruktoriai buvo itin griežti. „Jie tikrai išmano savo darbą ir neleido mums atsipalaiduoti. Didelį įspūdį paliko naktinis žygis, kai teko miegoti miške po atviru dangumi. Daugeliui tai buvo pirmas kartas“, – dalijosi įspūdžiais jaunas šaulys.

Būta ir juokingų nutikimų. Bendru sutarimu buvo nuspręsta, kad pamiršęs kepurę jaunas šaulys turėjo dvi dienas vaikščioti su šalmu. „Tvarka yra tvarka“, – reziümavo P. Daukševičius.

Jonušo Radvilos mokomajame pulke

Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke patį viduvasarį vykusiose sukarintose jaunųjų šaulių stovyklose (šiemet jose dalyvavo tik šauliai, o ne svarstantys ar visai apie šaulystę negalvojantys jaunuoliai) karybos menų mokėsi beveik 300 Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Telšių, Utenos ir Vilniaus apskrities šaulių rinktinių merginų ir vaikų. Tiesa, ne tik mokėsi, bet ir išbandė jėgas, nusibrėžė naujas savųjų galimybių ribas. Reikia pripažinti, kad ne visiems buvo lengva. Atsirado ir tokių, kurie jau antrąją dieną suprato pernelyg „aukštai iššokę“ ir prašėsi tėvų parvežami namo. Tačiau, pasak Šaulių sąjungos vado ats. plk. Antano Plieskio, tai „Ne vaikų, o kuopų vadų problema: jie turėjo išsamiai paaiškinti, į kokią stovyklą vykstama, kokia programa yra numatyta ir detalai visa kita. Į 1-osios pakopos kursus reikėjo siųsti tik nuo 14 metų amžiaus jaunuolius. Klaidas matome ir jas išmokome. Taisysimės.“ LŠS vado pastebėjimas bei siūlymas jaunuosius šaulius stovyklose skirstyti pagal amžiaus grupes, kad jaunesnio amžiaus vaikai jaustųsi jaučiau, smagiau, bus vykdomas jau kitąmet. Iš tiesų tai bus teisinga. Jeigu būryje yra metro aštuoniasdešimties ūgio septyniolikmetis ir vos jo alkūnė siekiantis dvylikametis, suprantama, kad abiejų fizinės galimybės yra labai skirtingos. Kaskart likti paskutiniu *didžiukų* būryje – ir širdperša, ir diskomfortas, gal netgi noras į viską spjauti...

Tą dieną, kai lankėmės stovykloje, vyko kasdieniai užsiėmimai ir nekasdienių svečių – krašto apsaugos ministrės Rasos Juknevičienės bei Sąjungos vado ats. plk. Antano Plieskio vizitas. Po trumpo susitikimo jaunieji šauliai ir juos karybos pradmenų mokantys Lietuvos

karo akademijos (LKA) kariūnai tęsė užsiėmimus. Po jų kariūnai atvirai džiaugėsi savaisiais mokiniais: „Smagu, kad jaunimas yra drausmingas, imlus – šiandien net Mokomojo pulko štabo viršininko pagyrimo sulaukėme, kad per porą dienų jaunuoliai nemažai išmoko – jau gerai žygiuoja. Tikri šaunuoliai“, – jaunuosius šaulius gyrė pirmą Karo akademijos kursą baigęs Mantas Gaidjurgis. Jam antrino kolega Jonas Justas Butkevičius, konstatavęs, kad jaunuoliai sparčiai mokosi. „Nors kartais, turiu pripažinti, prireikia juos paskatinti, sudrausminti, paraginti, nes daugeliui dar trūksta atsakomybės, spėju, kad po septynių stovyklavimo dienų jie jau bus pasiruošę ginti Tėvynę“, – tvirtai pareiškė kariūnas. Visai neseniai pati Panevėžio apskrities šaulių rinktinės jaunąja šaule buvusi ir šauliškai stovyklavusi kariūnė Monika Šimkūnaitė, antrąją kartą dalyvaujanti stovykloje ir mokanti jaunuosius šaulius, teigė: „Smagu, kad visa tai, ko išmokau jaunųjų šaulių stovyklose, dabar galiu pritaikyti vadovaudama jauniems šauliams“. Apibūdindama jaunuolius, mergina pripažino, kad „stovykloje jų yra

Mantas Gaidjurgis

Jonas Justas Butkevičius

Monika Šimkūnaitė

„Buvo ir sunkių momentų“, – prisipažino ne vienas jaunuolis

visokių: ir užsigrūdinusių, matosi, kad ne pirmąkart atvykstančių į stovyklą, ir sunkiau „pasiduodančiųjų“ drausmei. Tačiau stengiamės visus mokyti – ne bausdami, o aiškindami“. Kariūnas Darius Dilkas, Šiaulių apskrities gen. P. Plechavičiaus šaulių rinktinės Jonišio kuopos šaulys, pabrėžė jaunųjų šaulių aktyvų norą siekti karinių žinių bei akcentavo didelį stovyklautojų potencialą: „Nors jaunieji šauliai ne itin noriai mokosi rikiuotės, tačiau į bazinius karinius mokymus atvykusius savanorius gerokai aplenkė“, – džiaugėsi kariūnas.

O Utenos apskrities šaulių rinktinės vadė Asta Tidikienė džiaugėsi ir gyrė jauniems šauliams vadovavusius kariūnus: „Nors susitarėme, kad kariūnai su vaikais užsiima dieną, o vakare – mes, kariūnai ir po savojo darbo mums šauniai talkino, net prašyti nereikėjo.

Vilniaus apskrities karaliaus Mindaugo šaulių rinktinės Sostinės kuopos jaunoji šaulė Rūta Valavičiūtė, stovyklaujanti ne pirmą vasarą, buvo patenkinta ir užsiėmimais, ir juos vedusiais kariūnais, neleidusiais nuobodžiauti.

Utenos apskrities šaulių rinktinės jaunasis šaulys, ateitį sieti su karyba suplanavęs Artūras Macikas prisipažino, kad tokios stovyklos ne tik jam, bet ir visiems jo draugams atrodo labai naudingas: „nes ugdo charakterį, moko ir ska-

Darius Dilkas

Rūta Valavičiūtė

tina judėti į priekį bei nugalėti kliūtis ir save patį“. Tos pačios rinktinės jaunųjų šaulių vadas Dovydas Žiogas pritarė bičiulio mintims ir gyrė stovyklą bei jiems vadovavusius kariūnus, kurie mokėjo būti ir griežti, ir labai draugiški bei linksmi. „Stovykla buvo tokia, kokia turėtų būti šaulių stovykla“, – kariškai konstatavo jaunuolis, irgi planuojantis studijuoti Karo akademijoje. Į klausimą, kas labiausiai patiko, kaip ir dauguma neslėpė: taktika ir žygiai.

Lankantis Mokomajame pulke vykusioje stovykloje, kurioje dalyvavo Klaipėdos apskrities jūros šaulių 3–iosios ir Panevėžio apskrities šaulių 5–osios rinktinių jaunieji šauliai, radome „šauliukus“, besirengiančius naktiniam žygiui. Kareivinėse budėję jaunieji šauliai Rokas Gedrimas ir Tomas Redeckis pasakojo, kad stovykloje jiems labai patinka, nors būta ir kiek kitokių atvejų, kai teko kviesti tėvus ir vykti namo. Beje, tuo metu stovykloje lankėsi verslininkai Linas Žukauskas ir Tomas Chominas, kurie atvyko pažiūrėti, kaip vyksta jaunųjų šaulių vasaros stovyklos. „Esame maloniai nustebinti stovykloje vyraujančios tvarkos ir susiklausymo. Net sunku patikėti, kad vaikai savo noru dalyvauja valios reikalaujančiuose užsiėmimuose“, – sakė apie Sąjungos rėmimą mąstantys verslininkai.

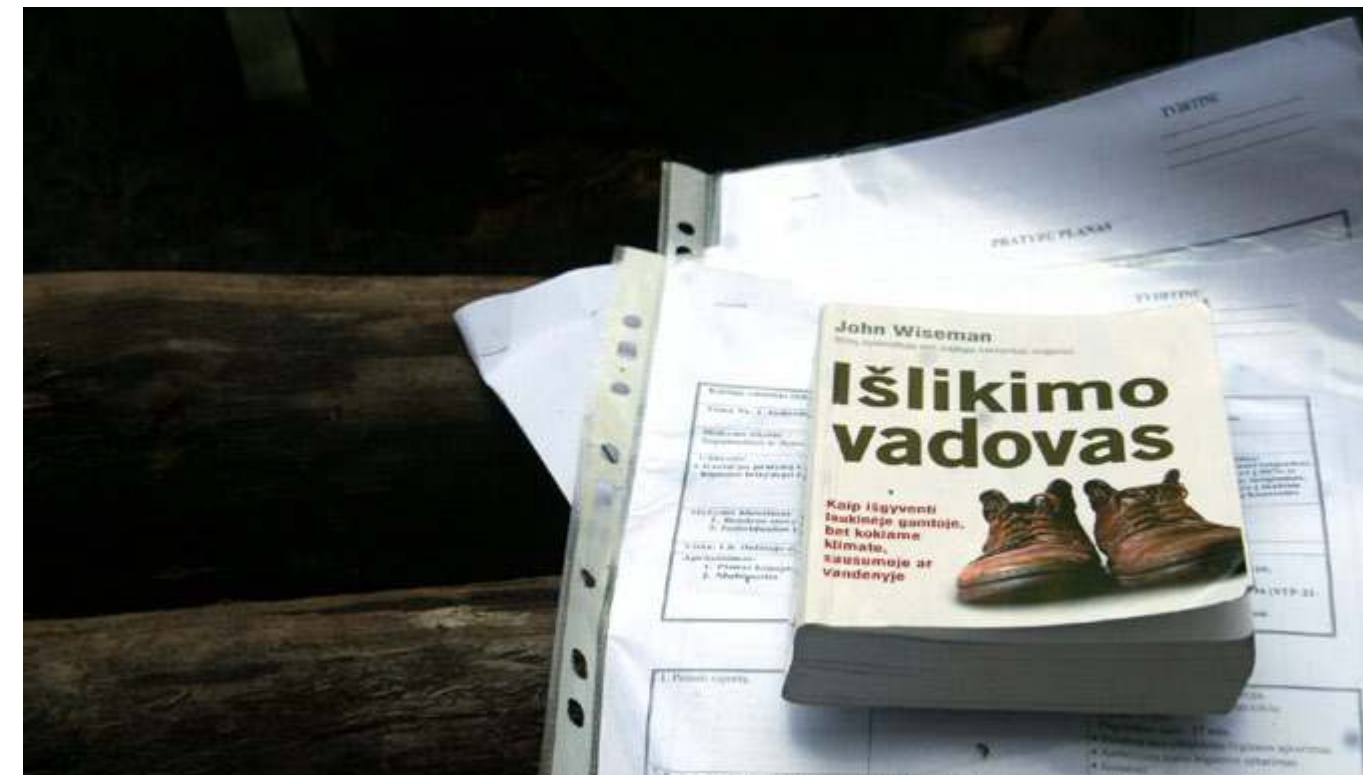
Valdas Kilpys,
Lolita Sipavičienė

Artūras Macikas

Dovydas Žiogas

L. Sipavičienės nuotr.

Stovyklos liko tik nuotraukose bei prisiminimuose. O jie šildo...

Birželio 30-liepos 6 dienomis Vyžuonose vyko mobilioji stovykla, už kurią esame dėkingi Utenos, Zarasų ir Molėtų rajono savivaldybėms, skyriams pinigų. Visą stovyklavimo laiką lydėjo netikėtumai: tai lijo lietus, tai kepino saulė, tai uraganas gąsdino. Džiugino tai, kad uraganas, taip smarkiai nusiaubęs Uteną, praužė pro šalį, užpylęs smarkia liūtimi ir tik trumpam sustabdęs numatytą veiklą: paskaitas apie Šaulių sąjungą ir Lietuvos kariuomenę, sporto varžybas.

Jau pirmąją dieną stovyklautojus aplankė Greitosios medicinos pagalbos brigada. Ne, tikrai nieko nenutiko, tik vaikai turėjo galimybę susipažinti su medikų turima įranga ir pirmosios pagalbos teikimu. O vakare vyko susitikimas su dailininku Neriju Treiniu. Stovyklautojai atidžiai klausėsi svečio, domėjosi darbais ir užpylė klausimais. Vėliau jaunuoliai džiaugėsi reta galimybe paliesti dailininko sukurtą Europos krepšinio čempionato medalį. Sekmadienį vaikus lankė tėveliai, kurie išvydo, ką vaikai išmoko vos per vieną dieną. Pirmadienį stovyklautojus stebino pasieniečių šuniukai, antradienį džiaugėmės pareigūnų parodomąja programa ir galimybe pasivažinėti policijos automobiliais. Trečiadienį savo techniką pristatė ir gaisrą

ATE, STOVYKLINE VASARA – TARIA UTENOS RINKTINĖS JAUNIEJI ŠAULIAI

gesinti mokė ugniagesiai, o po pietų viktoriną vedė Utenos sveikatos biuro darbuotojos. Ketvirtadienį visą dieną užsiėmimus vedė savanorių pajėgų atstovai. Iš ryto susipažindinę su teorija, po pietų stovyklautojai išbandė jėgas praktiškai – kariniame kliūčių ruože. Po vakarienos patys ištvermingiausie-

Policijos kinologų pasirodymas visiems buvo labai įdomus

Jaunajam šauliui reikia žinoti, kaip suteikti pirmąją pagalbą

ji tęsė mokymus naktiniame išgyvenimo žygyje. O kur dar žygio ir dainos konkursas, šauniausio stovyklautojo ir stovyklautojos rinkimai, Mindaugo karūnavimo dienos paminėjimas su vietos bendruomene, Tautinė giesmė, Aurimo Rėzos atliekamomis savos kūrybos dainomis, viktorinos ir žygiai po istorines Vyžuonų apylinkes, maudynės prie ežero, sporto rungtynės, geri darbai Vyžuonų labui (miško valymas ir kt.)!? Paskutinę dieną susumavome rezultatus ir nuleidome stovyklos vėliavą. Tikimės, iki kitų metų...

Liepos 9-16 dienomis Lietuvos Didžiojo Etmono Jonušo Radvilos mokomojo pulko bazėje (Rukloje, Jonavos r.) vyko sukarinta stovykla, kurioje dalyvavo Utenos ir Vilniaus apskričių jaunieji šauliai. Šių metų sukarinta

jaunųjų šaulių stovykla, kurioje užsiėmimus vedė Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kursantai, buvo vykdoma pagal Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokyklos parengtą keturių pakopų jaunojo šaulio ugdymo programą. Jaunuoliai vėliau buvo testuojami. Pagal žinių rezultatus – jaunieji šauliai mokėsi rikiuotės, taktikos, topografijos, išgyvenimo įgūdžių – buvo įteikti I arba II pakopos pažymėjimai. Stovyklos pabaigoje Utenos 9-osios kuopos jaunasis šaulys Emilis Astikas, kariūnų pasiūlytas pagal testų, pratybų ir žygio rezultatus, buvo apdovanotas nauja lauko uniforma.

Tuo pat metu – liepos 9-15 dienomis – Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų motorizuotajame pėstininkų batalione vykusioje jaunųjų šaulių – policijos rėmėjų stovykla, kurioje irgi aktyviai dalyvavo 5 jaunieji šauliai iš Utenos apskrities bei 3 šaulės – stovyklos grupių vadovės.

Liepos 16 d. LK Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke vykusiose pratybose „Žalgiris 2012“ dalyvavo 11 Utenos apskrities jaunųjų šaulių. Po pratybų trys mūsų apskrities jaunieji šauliai išvyko į Jungtinę Karalystę, kur pratęs draugystę bei bendrus mokymus su kadetais, dalyvavusiais „Žalgiryje 2012“.

Tokia mūsų stovyklinė vasara.

Asta Tidikienė,
Utenos apskr. šaulių rinktinės vadė

Utenos apskr. šaulių rinktinės archyvo nuotraukos

Pavargę, bet savimi patenkinti – ką tik įveikę „Šlovės taką“ Ruklos poligone

A. Baltrukaičio nuotr.

Šiomet į jaunųjų šaulių ir policijos rėmėjų stovyklą susirinko ne tik jaunieji šauliai bei jaunieji policijos rėmėjai, bet ir AB „Lietuvos geležinkeliai“ darbuotojų vaikai.

Atokų Lietuvos pajūrio Dragūnų batalioną pasiekė 210 pasirengusių savaitę praleisti kitaip vaikų iš visos Lietuvos bei jų vadovai – policijos ir Šaulių sąjungos atstovai, tarp kurių – keturios sėjetės.

Šiomet stovykla vyko netradicinėje vietoje – Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų motorizuotame pėstininkų batalione, Klaipėdoje. Jau antrą dieną smalsieji stovyklautojai turėjo progą pažinti batalioną iš arčiau: lankėsi muziejuje, kur sužinojo dalinio istoriją, pamatė įdomių eksponatų. Dragūnai vaikus supažindino su ginkluote ir technika, o po pietų iki pat vakarienes vyko tinklinio, krepšinio ir futbolo rungtys. Trečią dieną susipažino su kinologų ir kriminalistų veikla, o po pietų vyko į Lietuvos jūrų muziejų, maudėmės jūroje. Visa tai, be abejo, suteikė daug džiaugsmo vaikams, tuo tarpu vadovams teko tapti itin atidiems, nes jų atsakomybėje buvo daugiau nei du šimtai „patrakusių“ stovyklautojų. Džiugu, kad trečiadienio vakarą stovykloje apsilankė ir jaunųjų talentų pasirodymus stebėjo Lietuvos šaulių sąjungos vadas ats. plk. Antanas Plieskis. Ketvirtadienį visi iki vieno stovyklautojai plaukiojo laivu po Klaipėdos uosto akvatoriją, būrių sportininkai turėjo galimybę atsirevanšuoti krepšinio ir futbolo varžybose, o patys mažiausieji dalyvavo įdomiose estafetėse. Kas norėjo, turėjo galimybę pašaudyti iš pneumatinių ginklų.

Kaip ir kiekvieną vakarą taip ir ketvirtadienį vyko būrių meniniai pasirodymai. Šį kartą kiekvienas galėjo pa-

demonstruoti savo talentus: geležinkeliečių būrio merginos iškepė visai stovyklai sausainių; Tauragės apskrities stovyklautojai parodijavo stovyklos vadovus; kiti šoko, kankliavo, alytiškiai vaidino policininko sapną, Kauno rinktinės jaunieji šauliai nestokojo įvairiausių individualių talentų, o stovyklos vadovai taip pat nenusileido: jie suvaidino juokingą situaciją spektaklį, po kurio visa stovykla atsistojusi plojo. Penktadienį vyko žygis prie jūros ir atgal, sportiniai žaidimai, o šeštadienį važiuojame apžiūrėti laivų ir susipažinome su jūreivių bei karinių jūrų pajėgų narų gyvenimu.

Reikia pripažinti, kad ši stovykla buvo kiek kitokia, nei iki šiol tokio tipo buvusios: pasikeitė ne tik stovyklos dislokacijos vieta, bet ir stovyklos „režimas“ – stovyklautojai dažniau išvykdavo iš teritorijos. Paskutinėmis dienomis smagu buvo matyti susidraugavusius vaikus, aktyviai dalyvaujančius visuose vyksmuose. Man smagu, kad aktyviausiu ir geriausiu būriu išrinkti Tauragės apskrities stovyklautojai.

Šeštadienį policijos departamento atstovai gausiai apdovanojo tuos, kurie aktyviai dalyvavo įvairiose rungtyse, meniniuose pasirodymuose. Vaikai, linksmi ir patenkinti, paskutinę naktį iki paryčių šoko stovyklos uždarymo diskotekoje, o sekmadienį su ašaromis ir didžiausiais išpučiais sėdo į traukinius, autobusus ir iškeliavo į skirtingus Lietuvos miestus, svajodami, kaip kitais metais vėl susiburs.

Modesta Genytė,

Šaulių studentų korporacijos „Saja“ narė

ŠAULIŲ STOVYKLA – JĖGA!

Rokiškio 9-osios kuopos jaunieji šauliai, pailsėję Nemirsetoje bei Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Butigeidžio dragūnų motorizuotame pėstininkų batalione vykusiose stovyklose, susiruošė į „rimtesnę“ – trijų parų sukarintą stovyklą Rokiškio rajone, Apuniškio miške. Stovykloje dalyvauti buvo pakviesti Juodupės 4-osios ir Pandėlio 13-os kuopų jaunieji šauliai.

Žinios ir jų patikrinimas, karinės teorijos įgyvendinimas realybėje – pasalos, stebėjimo postai, patruliavimas, mankšta, krosas, maudynės ežere, sporto varžybos, išpučiai prie laužo, pokalbiai su instruktoriais, nuomonių apie praėjusios dienos įvykius išsakymas, vakariniai patikrinimai ir miegas – jaunieji šauliai ragavo visko, ko netrūksta daugelyje stovyklų. Visa tai pažįstama kiekvienam stovyklaujančiam, tačiau stovykla, kurioje esi pats, visados atrodo išskirtinė.

Trečiąją dieną į stovyklą atvyko policijos pareigūnai. Jie džiaugėsi aktyviu jaunųjų šaulių ir policijos bendradarbiavimu, įteikė jaunųjų policijos rėmėjų pažymėjimus, o vėliau jėgas išbandė šaudymo, smiginio ir kliūčių ruožo rungtyse. Šaudant nepralengiama buvo policijos pareigūnė J. Jakšienė, smiginį taikliausiai metė Pandėlio 13-osios kuopos jaunasis šaulys Mantas Bajoras, o kliūtis greičiausiai įveikė: jauniausioje grupėje – 9-osios kuopos jaunasis šaulys Kristupas Skuturna, 13-14 metų grupėje – Saulius Sarapas iš 13-osios kuopos, 15-17 metų grupėje – 9-osios kuopos jaunasis šaulys Aivaras Levandavičius.

Po varžybų ir vakarienos laukė didžiausias išbandymas: lygiai dešimtą kiekvienas būrys gavo užduotis nakties pratyboms. Stebimi instruktorių, būriai, naudoda-

miesi žemėlapius, turėjo įveikti apie 5 kilometrų maršrutą mišku. Reikėjo surasti paslėptas užduotis, laiku pastebėti ir likviduoti priešo (jo vaidmuo teko kuopų vadams ir 4-osios kuopos šauliams), stebėjimo postus, pasalas, patrulius. Įveikę užduotis, jaunuoliai ežero pakrantėje, tiesiog vandenyje, turėjo rasti „priešo“ žemėlapi su nuoroda, kur slepiamas pagrobtasis šaulys Jonas. Vėliau teliko rasti raktą nuo grandinių, įkalinusių pagrobtąjį. Smagu konstatuoti, kad užduotį, kurią reikėjo įvykdyti iki ketvirtos ryto, jaunieji šauliai atliko net penkiolika minučių anksčiau.

Po trumpo miego – ruošia ir kryptis – namai. Bet prieš tai jaunųjų šaulių prašymu, 9-osios kuopos vadas stovyklos virėjui, Juodupės 4-osios kuopos šauliui Vladimirui Baravikovui už gardžius pusryčius, pietus ir vakarienes, įteikė padėką. O už ryžtą, pastangas rungtyniaujant ir didžiulį norą kuo daugiau sužinoti ir išmokti jauniausia stovyklos dalyvė, Pandėlio 13-osios kuopos jaunoji šaulė Livija Žekaitė apdovanota specialiuoju prizu.

Vykdam užduotis, kuopų vadai buvo „priešas“, taigi jiems buvo nesunku įvertinti jaunųjų šaulių veiksmus. Jų įvertinimas „gerai“. Stovyklos viršininkui ats. lt. A. Melnikovui už prarastus mokymus, kuopų vadai vieningai parašė tvirtą dešimtuką. Džiugu, kad rinktinės vadas ats. plk. lt. V. Petkevičius nepareišė jokių priekaištų ir stovyklos organizavimą bei pravedimą įvertino teigiamai.

Ne mažesnis įvertinimas – vieningas stovyklautojų noras rengti kuo daugiau tokių stovyklų.

Ats. kpt. A. Veikšys,

Rokiškio jaunųjų šaulių 9-osios kuopos vadas

Penki kilometrai nėra daug, tačiau ne mišku keliaujant

JAUNŲJŲ ŠAULIŲ PERGALĖ BALTIJOS ŠALIŲ KARIUOMENĖS SPORTO ŽAIDYNĖSE

Birželio pabaigoje Latvijoje, Aluksnės mieste, buvo surengtos dešimtosios Baltijos šalių kariuomenių sporto žaidynės. Atskirose grupėse varžėsi: kariai, kariūnai ir jaunieji šauliai. Šį kartą geriausiai sekėsi jauniems šauliams, kurių pasiekimus vertėtų detaliau aptarti.

Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių rinktinė atstovauti Lietuvai šį kartą delegavo Širvintų ir Paberžės miestelių jaunuosius šaulius. Jie varžėsi su bendraamžiais iš Latvijos bei Estijos krepšinio, vasaros biatlonu, tinklinio, virvės traukimo ir šaudymo iš pneumatinio šautuvo rungtyse.

Pirmąją dieną jaunuoliai išmėgintose jėgas krepšinio aikštelėje, žaisdami trys prieš tris. Kelionės nuovargis, trumpas miegas ir startinis jaudulys įtakoją didelį klaidų skaičių, bet Estijos komanda buvo nesunkiai nugalėta 13:3. Nors Latvijos komandą lydėjo sėkmė, nors lietuviai vėl klydo, pasiekėme pergalę 10:8 ir tapome šios sporto šakos čempionais.

Antrąją dieną, gerai pailsėję ir atgavę jėgas, lietuviai stojo į kovą – dalyvavo trijose rungtyse. Vasaros biatlonu rungtyse jaunuoliams teko bėgti 2.3 km distanciją ir šaudyti iš mažojo kalibro šautuvo. Konkurencija buvo dar didesnė, nei žaidžiant krepšinį. Ilgai – iki pat rezultatų paskelbimo – nebuvo aišku, kuri šalis triumfuos, bet pranešimas, kad stipriausia iš merginų – lietuvė Gintarė Visockaitė, trečia – Oksana Zastžinskaja, Paulius Leparskis vaikinių grupėje – antrasis, o Eimantas Eigelis – trečiasis nuteikė viltingai. Galų gale paskelbti galutiniai rezultatai, Lietuvos komanda – vėl pirmą.

Po pietų jaunimas bandė jėgas paplūdimio tinklinio aikštelėje. Buvo žaidžiama keturi prieš keturis (komandoje – du vaikinai ir dvi merginos) pagal paplūdimio tinklinio taisykles. Pasirodė, kad į šias taisykles nebuvo tinkamai įsigilinę latviai ir estai: jie, žaisdami su lietuviais, daug diskutavo su teisėju, bet meistriškumu mūsų šauliams neprilygo. Lietuvų komanda, vedina Pauliaus Leparskio ir Alberto Šaveikos, nugalėjo abi konkurentes ir šįkart ne-

Jaunieji šauliai – jėga

Kuopos archyvo nuotr.

sunkiai laimėjo pirmąją vietą.

Pavakaryje išbandėme jėgas virvės traukimo rungtyse, kurią stebėjo gana nemažai žiūrovų ir karininkų. Lietuvaičiai turėjo vargo su estais, tačiau juos nugalėjo. Padarę išvadas, rungdami su latviais, pasitelkėme ne tik jėgą, bet ir taktines gudrybes, todėl kaimyninės šalies atstovus nugalėjome be didesnių sunkumų.

Paskutinės dienos rytą jaunimas bandė jėgas šaudymo iš pneumatinio šautuvo rungtyse. Atvykę į šaudyklą, lietuviai sužinojo nemalonią naujieną: organizatoriai pakeitė rungties sąlygas – pasirinkta kitokia šaudymo padėtis, nei buvo nurodyta atsiųstame kvietime. Jaunuoliams šaudyti teko iš karių retai naudojamos sėdimos su atrama padėties. Asmeninėje įskaityje nugalėjo lietuvis Justas Kaminskas, bet komandinėje nedidele persvara – latviai (730 taškų), antri – estai (724 taškai), o mes šįkart likome treči (719 taškai).

Jaunieji šauliai laimėjo keturias rungtis iš penkių, buvo ne tik geriausi sportininkai, bet ir drausmės pavyzdys kitiems, sulaukė daug komplimentų iš kitų komandų atstovų ir renginio organizatorių.

Kitąmet Baltijos šalių kariuomenių sporto žaidynės vyks Lietuvoje, Klaipėdoje.

Vytautas Garšva,

Vilniaus šaulių kuopos būrio vadas

Džiugu stovėti ant aukščiausiojo laiptelio!

Birželio 18-22 d. Lietuvos šaulių sąjungos atstovai – 36 jaunieji šauliai – dalyvavo tarptautinėje stovykloje „Baltic Guards 2012“ (Baltijos sargai, angl.), vykusioje Latvijos istoriniame miestelyje Cesyje. Kartu su mūsų šalies šauliais čia stovyklavo LŠS giminųjų organizacijų – Latvijos „Jaunsargi“ bei Estijos „Kodututred“ – atstovai. Iš viso – 126 jaunuoliai.

Pirmąją stovyklos dieną jaunieji šauliai buvo išskirstyti į 18 mišrių komandų, kurių vieną sudarė: du lietuviai, trys latviai ir du estai. Palapinėse mūsų jaunuoliai taip pat gyveno kartu su broliais latviais bei estais.

Antrąją dieną stovyklautojai pradėjo intensyviai treniruotis ir ruošti kitos dienos tarpkomandinės varžyboms. Tą patį vakarą, po vakarienos, rungėmės protų mūšyje. Viktoriną sudarė įvairūs klausimai apie NATO, Baltijos šalis bei Latvijos istorinį miestelį Cesį.

Trečioji diena prasidėjo aliarmu: dar neprašvitus, buvo surengtas orientacinis žygis. Komandoms teko ne tik surasti visus punktus, bet ir konkuruoti tarpusavyje. Tuo nuotykiu nesibaigė: tą patį rytą lietuviams suteikta garbė pravesti kaimynams rytinę mankštą. Po pusryčių išjudėjome į patrulio žygį, kupiną sunkių užduočių – ir intelektualinių, ir fizinių, pavyzdžiui: indėnų takas, azimutai, ugnies užkūrimas, granatų mėtymas, minų lauko įveikimas, AK-4 išardymas bei surinkimas ir daug kitų.

Po alinančio žygio laukė staigmena: visoms komandoms grįžus į stovyklą, jas maloniai sutiko JAV jūrų pėstininkai. Jų paruoštame kliūčių ruože lietuviai pasirodė geriausiai – iškovojo pergalę ir buvo apdovanoti išskirtinėmis dovanomis. Tos pačios dienos popietę vyko Baltijos šalių prisistatymai. Prisistatė ir jūrų pėstininkai. Diena pasibaigė malonių pasisėdėjimų prie laužo kartu su Amerikos jūrų pėstininkais, kurie mielai pasakojo apie save, apie profesionalių karių gyvenimo būdą, dalinosi patir-

MES SUMANIAUSI, STIPRIAUSI IR ŠAUNIAUSI

timi ir kitais įdomiais faktais. Stovyklautojams nuėjus miegoti, anksti ryte kariai išjudėjo į tarptautinių NATO pratybų „Kardo kirtis 2012“ pabaigą.

Ir štai išaušo ketvirtoji stovyklos diena. Ji buvo gerokai lengvesnė nei praėjusios, nes tądien ne „dirbome“, o daugiau pramogavome: dalyvavome ekskursijoje ir apžiūrėjome Cesio senamiestį bei Livonijos ordino pilį, o vėliau diskutavome su JAV ambasadore Latvijoje Judith G. Garber, Konrado Adenauerio fondo vadovu Baltijos šalyse Andreas Klein ir stovyklos globėju, Latvijos gynybos ministru Artis Pabriks apie NATO bei Baltijos šalių padėtį bei saugumą.

Paskelbus komandas nugalėtojas ir įteikus prizus, įvyko stovyklos uždarymo ceremonija ir iškilminga jaunųjų šaulių rikiuotė kasmetiniame Cesio miesto šventės parade.

Jaunieji šauliai neslėpė įspūdžių apie stovyklą: „Visos šalys pasirodė iš tikrųjų gerai, bet mes išsiskyrėme iš kitų fiziniu pasiruošimu bei begaliniu optimizmu“, – sakė Alytaus apskrities karininko A. Juozapavičiaus šaulių rinktinės jaunųjų šaulių vadas Povilas Daukševičius. Savo nuomone pasidalino ir Marijampolės apskrities 4-osios šaulių rinktinės 8-osios kuopos būrio vado pavaduotojas Lukas Zdenčevičius: „Iš pradžių stovykla pasirodė nuobodi, bet, prasidėjus antrosios dienos pratyboms, atsirado noras įveikti visas kliūtis ir kovoti iki galo“.

Reikia pasakyti, kad per trumpą buvimą Cesyje laiką jaunųjų šaulių mąstymas ir požiūris į šauliškumą bei karinius veikimus šiek tiek pasikeitė: kai kurie jaunuoliai netgi apsisprendė dėl ateities veiklos.

Tarptautinė jaunimo karinę stovyklą surengė Atlanto sutarties Latvijos bendrija (LATO). Stovyklos tikslas – siekis išmokyti jaunuosius šaulius bendradarbiauti, ugdyti lyderystės gebėjimus, strateginį mąstymą, mokytis įveikti kultūrinę ir kalbos barjerą.

Edgar Nazarov, Tomas Čerkauskas,

10-osios rinktinės Vilniaus šaulių kuopos jaunieji šauliai

Edvinas Malinauskas, 10-osios rinktinės Geležinio vilko kuopos jaunasis šaulys

Aida Mekaitė, 5-osios rinktinės 1-osios kuopos jaunoji šaulė

Evelina Prancėvičiūtė, 4-osios rinktinės jaunųjų šaulių vadė

Smagu būti geriausiems

Marijampolės AŠR archyvo nuotr.

ištvermė

„ŽALGIRIS 2012“

Liepos pabaigoje LK Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke vyko pratybos „Žalgiris 2012“. Šiais metais į tradicinėmis tapusias pratybas, kuriose dalyvavo jaunieji šauliai iš visos Lietuvos, atvyko ir Jungtinės Karalystės kadetų pajėgų Hempšyro grafystės ir Vaito salos kadetai, ir giminingos Estijos organizacijos Noored Kotkad atstovai. Beveik šimtas jaunųjų šaulių buvo atrinkti iš visų Lietuvos rinktinių ir sudarė tris būrius. Iš 15 Jungtinės Karalystės ir 7 Estijos atstovų buvo suformuotas tarptautinis būrys. Užsiėmimus vedė Generolo Jono Žemaičio karo akademijos kariūnai.

Kaip pasakojo bene daugiausiai su užsieniečiais bendravęs kariūnas Jonas Butkevičius, šiais metais susirinkusiųjų motyvacija buvo rimta. „Pasitaikė visko, kažkam buvo labai sunku skirtis su „mamytės priežiūra“, tačiau stengėmės lazdos neperlenkti“, – pasakojo kariūnas. Net kelias dienas lašnojo lietus, tad lengva tikrai nebuvo.

Aktyviosios pratybų fazės metu taip pat nepasieita be lietaus. Pratybų dalyviai turėjo įrengti net kelias gynybos linijas ir atremti „priešų“ antpuolį. Pasak pratybų vadovo mjr. Vytauto Drąsučio, pratybų dalyviai praktiškai tobulino manevravimo gebėjimus, naudojo imitacinę amuniciją ir dūmines granatas. Liepos 20–ąją pratybų dalyviai dalyvavo šaudymo pratybose.

Pakalbinta JK kariuomenės kadetų delegacijos vadovė lt. Jenny Waugh sakė, kad kadetai labai patenkinti tuo, ką patyrė Lietuvoje. „Atrinkome gerai pasirengusius kadetus, tad didelių problemų nebuvo, nors tam tikrų pasirengimo skirtumų be abejo, yra, – pasakojo J. Waugh.

Kariūnų pamokos visada vertingos

Sunkumai draugystę užgrūdina

Kadetai labai laukė kultūrinės vizito dalies, ir ji nenuvylė“. Jos teigimu, didelį įspūdį svečiams padarė buvusi sovietinė balistinių raketų bazė netoli Platelių ežero, taip pat visi buvo maloniai nustebinti pasieniečių geranoriškumu, lankantis VSAT Pagėgių rinktinėje. Viešnios teigimu, bene didžiausia problema kadetams buvo maistas, tačiau, anot jos, jie puikiai supranta, kad atvykus į kitą šalį tenka taikytis ir prie jos maisto ypatybių. J. Waugh dėkojo pratybų organizatoriams už puikiai atliktą darbą ir sakė, kad dabar jaunieji šauliai laukiami Jungtinėje Karalystėje, kur jau vyksta pasiruošimas pratyboms „Foreign Friend“.

Valdas Kilpys

Paskutiniai nurodymai prieš mūšį...

Prasidėjus kovos veiksmams, delsti nevalia

Apie ką svajojate, jaunieji šauliai?

Autoriaus nuotraukos

Susikaupęs, tailus, žinantis, suprantas...

J. Waugh (2-a iš dešinės) džiaugėsi, kad kadetams Lietuvoje labai patiko

KAIP JAUNIEJI ŠAULIAI MĖGINO UŽKARIAUTI BRITANIJĄ

Po pratybų „Žalgiris 2012“ dvidešimt penki įvairių rinktinių jaunieji šauliai, lydimi penkių suaugusiųjų, išvyko į Jungtinę Karalystę dalyvauti Hempšyro ir Vaito salos JK kariuomenės kadetų pajėgų organizuojamose pratybose „Foreign Friends“. Lietuvių delegacijos vadovą LŠS vado pavaduotoją Vytautą Žymančių klausėme apie patirtus išpūdžius. „Pirmiausiai pajutome priimančiųjų rūpestį. Tai jautėme kiekviename žingsnyje. Buvo tam tikrų nesusipratimų su avalyne – britai padėjo, taip pat įvyko nesusipratimas su vieno kariūno dokumentais – ir vėl nebuvome palikti patys sau“, – pasakojo karininkas.

Jaunieji šauliai pratybose dalyvavo vykdydami „dviejų žvaigždučių“ kadetų programą (stipriai pažengusiems - aut. past.) ir motyvacijos jiems nestigo. Pasak

V. Žymančiaus, oras nelepino – beveik nuolat lijo, jaunieji šauliai perslapo, bet dėl to jų ūpas nenukrito. Kultūrinė programa jaunuolius taip pat žavėjo – pabuvota viename didžiausių pasaulyje aviacijos muziejų, aplankytas kurortinis miestelis prie Šiaurės jūros. „Jaunieji šauliai savo akimis pamatė, kaip mokosi britų kadetai, pajuto, kuo gyvena giliai tradicijas turinti Jungtinės Karalystės kariuomenė. Kita vertus, buvo dalykų, kurie mūsų jaunuosius šaulius stebino, – pasakojo delegacijos vadovas, – tarkim, buvo labai keista, kad valgykloje nuolat tvyro triukšmas“.

Beje, V. Žymančiaus teigimu, visi stovyklose dalyvaujantys kadetai turi mokėti pinigų. Atvykę į Lietuvą ir „Žalgiris 2012“ dalyvavę kadetai taip pat už kelionę lėktuvu mokėjo patys.

Valdas Kilpys

Pratybų dalyvių kelionės išpūdžiais dalijasi Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo 10 rinktinės Sostinės šaulių kuopos ir Utenos apskrities 9 rinktinės Silvestro Žukausko 3-iosios kuopos jaunosios šaulės Rūta Valavičiūtė ir Dėmonika Daškevičiūtė:

Ankstų liepos 28 dienos rytą 30 lietuvių delegacija pakilo į aukštą padangę ir po kelias valandas trukusio skrydžio nusileido išsvajotoje Jungtinėje Karalystėje. Kad pakliūtum čia, reikėjo įdėti nemažai pastangų: įrodyti savo gebėjimus tarptautinėse pratybose „Žalgiris 2012“.

Londone, Lutono oro uoste, lietuvių sveitingai sutiko vienas iš stovyklos vadų. Jo lydimi jaunieji jaunuoliai nuvyko į stovyklą (Wretham Camp), kurios pirmas vaizdas pasirodė keistas. Karinis dalinys labiau priminė paprastą vaikų stovyklą, apstatytą mažyčiais nameliukais. Nustebome su-

Dalyvavome stipriai pažengusiųjų programoje

Jungtinė Karalystė be lietaus ir balių!? Taip nebūna!

žinoję, kad šiame dalinyje yra rengiami britų kariai.

Mūsų grupė buvo paskirstyta į du būrius, tad teko dirbti pagal skirtingą programą. Lietuvos „šauliukų“ būriai buvo pasiūti į skirtingas kuopas, kurias sudarė 14-18 metų amžiaus britų kadetai. Jie ir jų vadai buvo malonūs ir norintys bendrauti, todėl turėjome puikią progą tobulinti anglų kalbos žinias bei išmokti daug naujo.

Pirmąją dieną mums buvo išduota amunicija bei ginklai, kuriais naudojoms stovyklos metu. Gavę ginklus, mokėmės juos ardyti, valyti, šaudyti. Antrą dieną išvažiavome į trijų dienų pratybas miške. Mokėmės įrengti patrulio bazę, patruliuoti įvairiomis sąlygomis, atlikti žvalgybą. Kadangi lietuvaičiai visko buvo išmokę pratybose „Žalgiris 2012“, visi džiaugėsi proga pamokas pakartoti anglų kalba. Antrą dieną vyko taktikos pratybos: mokėmės judėti, nurodyti atstumus, sutemus atlikti pasalą su daugybe efektų. Visi likome nustebinti jų gausa. Paskutinę pratybų dieną šešiems lietuviams teko proga suvaidinti priešą ir saugoti objektą. Pritaikę išmokus žinias, mūsiškiai iš visų jėgų stengėsi neleisti prie objekto priartėti puolantiejiems.

Reziumuodamos galime pasidžiaugti, kad pratybos buvo gan įdomios. Vienintelis minusas tas, kad britai

niekur neskuba ir kadetams visiškai neleidžia bėgioti. Tai mums labai keista, nes jaunieji šauliai yra pratę užsiėmimus negailėti jėgų ir 100 procentų atiduoti atliekamai veiklai. Lietuvius trikdė ir ganėtinai ilgų pauzės – aktyvių veiksmų stabdymai. Nepaisant visko, delegacija džiaugiasi linksmu praleista savaitė ir dėkoja už galimybę dalyvauti tarptautinėje stovykloje.

Dalyvių nuomonė apie pratybas Jungtinėje Karalystėje:

„Visos dienos buvo puikios. Per tokį trumpą laiką pavyko susidraugauti su britais, stebėti jų rikiuotę, palyginti ją su savąja. Panašumų yra, bet visa kita buvo nematyta. Po pratybų miške motyvacija dar labiau pakilo. Nors ir atsirado nuospaudų ant kojų, gąsdino šaltas ir drėgnas britiškas oras, mes nieko nepabūgome ir pasiekėme savo tikslus – reprezentavome Lietuvos šaulių sąjungą bei palyginome savo jėgas, sugebėjimus, įgūdžius su mūsų kolegų kadetų gebėjimais“, – sakė jaunas šaulys Haroldas Neverdauskas.

„Buvo įdomu susipažinti su britų kadetais ir instruktoriais. Supratau, kad labai skiriasi mūsų šaulių rengimas nuo britų mokymo metodikos. 1-4 žvaigždučių programa

skatina vaikus siekti tikslo. Tikiuosi, kad Lietuvoje I-IV pakopų programa, pagal kurią moko- si jaunieji šauliai, taip pat pasiteisins. Nors tikėjau „stipresnių“ lauko pratybų, komandiruotę vertinu kaip labai įdomią. Džiaugiuosi artimiau susipažinusi su britų kultūra, kariniu rengimu“, – dalijosi išpūdžiais kariūnė Monika Šinkūnaitė.

Po pratybų smagu papozuoti

Autorių nuotraukos

TILTAS PER ATLANTĄ SUJUNGĖ JŪROS ŠAULIUS

Vasara – svečių metas: bičiuliai iš užjūrio broliai ir sesės šauliai tradiciškai aplanko būtent šiltuoju metų laiku. Ne išimtis ir šis Čikagoje (Jungtinės Amerikos Valstijos) veikiančios Generolo Teodoro Daukanto jūros šaulių kuopos šaulių vizitas Lietuvos šaulių sąjungos štabe. Aštuonių žmonių delegacijos tikslai atvykus į gimtinę – dalyvauti pasaulio lietuvių bendruomenės suvažiavime, susitikti ir aptarti galimybes glaudžiau bendradarbiauti abipus Atlanto gyvenantiems šauliams ir, žinoma, apsilankyti jūros šventėje Klaipėdoje. Kokia gi jūros šventė be jūrų šaulių?

Iškart po Klaipėdos jubiliejaus šaulių būstinėje Kaune apsilankęs Čikagos jūros šaulių kuopos vadas Sigitas Savickas neslėpė šventės išpūdžių, „kurie niekad, niekad neišsitrins“. „Kariniu laivu išplaukėme į jūrą ir pagerbėme žuvusius jūreivius – nuleidome į Baltiją vainiką. Vėliau susitikome ir bendravome su Klaipėdos jūrų šauliais, naujaisiais rinktinės vadovais. Manau, dabar užmezgėme tvirtus ryšius ir nutiesėme tiltą nuo Čikagos iki Klaipėdos. Iki šiol Kaunas buvo savas ir artimas miestas, o su Klaipėda neturėjome ryšio. Po šio apsilankymo, tikiu, bus kitaip“, – šviesdamas nuoširdžia šypsena kalbėjo Čikagos šaulys, prisipažinęs, kad viskas Tėvynėje, „pradedant A ir baigiant Z“, buvo itin puiku. „Net šokiruoti tapome, kaip viskas čia gera, malonu: nuoširdūs žmonės, jų geranoriškumas, pastangos, kad mums būtų įdomu, smagu...“, – vardijo S. Savickas. Į klausimą gal malonūs prisiminimai dažniau pakvies į Tėvynę, kuopos vadas pažadėjo: „Jei ne kasmet, tai bent kas antri metai tai tikrai“.

Šaulė Valentina Astrauskas, atvykusi į Lietuvą su sūnumi, taip pat šauliu Sigitu, neslėpė susižavėjimo pirmąkart matoma „nepaprastai gražia šalimi“. 15 metų Jūros šaulių kuopos veikloje dalyvaujanti p. Valentina, prisipažino esanti ukrainietė, kurią į šaulišką veiklą įtraukė šviesios atminties sutuoktinis Sigitas Astrauskas. Manau, kad vienas iš šaulės vizito tikslų – parodyti sūnui tėvo Tėvynę – išsiplildė su kaupu, nes paklaustas apie išpūdžius penkiolikmetis ištaria: „Aš čia jaučiuosi tarsi namie, netgi gero-kai smagiau nei Čikagoje“. „Tegu pats renkasi, kur norės gyventi, – sako šypsodamasi, puikiai lietuviškai kalbanti mama ir priduria: Aš tik žinau, kad privalėjau parodyti jam Lietuvą“.

Šaulė Regina Kava (Kavaliauskienė), Jungtinėse Valstijose gyvenanti veik du dešimtmečius ir šauliška veikla užsiimant apie penkiolika metų, prisipažino itin nudžiugusi gražiais pokyčiais gimtiniėje: „Esu labai patenkinta,

Iš kairės: Sigitas ir Valerija Astrauskai, Marija Lekys, Regina Kava, Vincas Zinkus ir Sigitas Savickas „Trimito“ redakcijoje

Autorės nuotraukos

Štabo bibliotekoje vyko draugiškas pokalbis. Iš kairės: LŠS vadas A. Plieskis, A. Skaistys, S. Astrauskas, S. Savickas, V. Astrauskas, stovi J. Janušaitis

netgi pritrenkta, kad Lietuva padarė šitokią didelę pažangą. Ji juntama visur.“ Apie grįžimą gimtinei baigusi darbinę veiklą svarstanti šaulė prisipažino: „Nors gyvename toli nuo Lietuvos, bet nuolat jaučiamės esantys šalia jos“.

Susitikę su Sąjungos vadu ats. plk. Antanu Plieskiu, jo pavaduotoju Gintautu Zaura, Centro valdybos nariais dr. Audriumi Skaisčiu ir Juozu Janušaičiu, Lietuvos ir išeivijos šauliai draugiško pokalbio metu kalbėjo apie šaulišką veiklą šiaurės ir anapus Atlanto, planus, problemas bei, o tai svarbiausia, aptarė galimybes glaudžiau bendradarbiauti Lietuvos bei išeivijos šauliams: juk visų tikslas bei siekis – „vardan tos...“

Vėliau Gen. T. Daumanto jūrų kuopos šauliai padėjo gėlių prie Nežinomojo kareivio kapo Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje.

Gen. Teodoro Daukanto jūros šaulių kuopa Čikagoje veikia keturiasdešimt devintus metus. Kuopos narių skaičius 59 šauliai.

Lolita Sipavičienė

PAMINĖJOME DAINAVOS APYGARDOS ŠTABO VYRŲ ŽŪTĮ

Po Antrojo pasaulinio karo Punios miškai tapo Lietuvos partizanų, kovojusių prieš okupacinę valdžią, prieglobsčiu. Punios šile buvo įsikūręs Dainavos apygardos ir kitų padalinių štabas. Rugpjūčio 11 d. sukako 65-eri metai, kai Punios šile žuvo Dainavos apygardos vadas, šaulys Dominykas Jėčys-Ažuolis, Dainavos apygardos štabo viršininkas Jonas Pilinskas-Krūmas, Margirio grupės štabo viršininkas Mykolas Petrauskas-Aras, štabo darbuotojas Vaclovas Kavaliauskas-Juodvarnis. Šią dieną Alytaus apskritys karininko A. Juozapavičiaus šaulių rinktinės jaunieji šauliai paminėjo ypatingai – sutvarkė apleistą bunkerio maketą ir kartu su Alytaus rajono savivaldybe prie jo surengė gražų minėjimą.

Vadavietės bunkerio maketą prieš 15 metų atkūrė buvęs partizanas, po bunkerio susprogdinimo išlikęs gyvas Juozas Petraška-Patrimpas, o patį maketą 50-mečio proga atstatė Juozo Vitkaus Kauno inžinerinio bataliono kariai.

Per ilgus metus bunkeris apgriuvo, rąstai supuvo, tad jaunieji šauliai nutarė imtis veiklos. Rugpjūčio 7-ąją Punios šile jaunimas įsirengė stovyklą ir ėmėsi darbo. Nors gausiai lijo, stovyklautojai dirbo nesustodami: atkasinė-

Padirbėti teko iš peties

Alytaus AŠR archyvo nuotraukos

Saugoti partizanų atminimą – mūsų šauliška pareiga

jo bunkerį, pjovė medžius, juos žievino, keitė supuvusius rąstus, kalė gultus ir atlikinėjo kitus darbus. Plaktuko dūžiai, medžių pjovimo garsai bei jaunuolių šūksniai netilo visą dieną. Vakarop darbas buvo baigtas. Jaunieji šauliai susirinko prie laužo, kalbėjo apie partizanus, dainavo partizanų bei liaudies dainas.

O rugpjūčio 10 d. čia pat gyvu žodžiu ir melodinga daina minėta Dainavos apygardos štabo vyrų žūtis.

„Jau iš vakaro, rugpjūčio 10 d. nuo 22 val. maždaug tūkstantis priešo kareivių apsupo Punios šilą. Įvykio liudininkai teigė, kad mūšis prasidėjo apie 23 val. Partizanai priešinosi apie 4 valandas. Sunaikino inventorių, sudegino dokumentus, kirvio pentimi sudaužė rašomąsias mašines, šapirografą, rotatorių, radijo imtuvą, laikrodžius – visa tai rodo, kad vyrai ruošėsi mirčiai ir nenorėjo nieko naudingo palikti čekistams. Šioje vietoje žuvo 4 partizanai. Dar 4 partizanai, apsvaiginti granatų sprogimų ir dūminių raketų, pateko į nelaisvę. Vadas Ažuolis buvo mirtinai sužeistas granatų skeveldrų, – istorinius faktus dėstė šaulys, kraštotyrininkas Gintaras Lučinskas.

Punios šile aidėjo salvės už Lietuvos partizanus, už laisvę ir Lietuvos valstybę, šauliai skaitė širdį virpinančias partizanų eiles.

Po minėjimo susirinkusieji apžiūrėjo bunkerį, o rinktinės vadas Skirmantas Valatkevičius priminė jį buvus beveik 20 kv. m., turėjusį krosnelę, kaminą, kurį atstojo išskaptuota pušis. Bunkerį miško broliai pasiekdavo upeliu. Turėjome laiko įsivaizduoti kovotojų gyvenimą...

Jaunieji šauliai džiaugiasi atstatytu bunkeriu ir pavykusi renginiu. Tokie renginiai leidžia bent šiek tiek pajusti partizanų gyvenimą. „Daug darbo įdėjome atstatydami bunkerį, tad dabar norisi kasdieną čia sugrįžti ir tikrinti, ar viskas tvarkoje,“ – mintimis dalinosi jaunoji šaulė Taura Baliukonytė.

Jolita Mickevičiūtė,
Šaulių studentų korporacijos „Saja“ narė

tautos dvasia

ALYTAUS ŠILE VĖL IEŠKOTA PARTIZANŲ PALAIKŲ

Birželio 20–22 d. Alytaus miesto pakraštyje vėl vykdotos 1947 m. rugpjūčio 11 d. Punios šile žuvusių partizanų – Dainavos apygardos vado kpt. Domininko Jėčio-Ąžuolio ir štabo narių: Václovo Kavaliausko-Juodvarnio, Miko Petrausko-Aro bei Jono Pilinsko-Krūmo – palaikų paieškos.

2011 m. pavasarį šių eilučių autorius Lietuvos Ypatingajame archyve KGB dokumentuose rado MGB Alytaus apskrities skyriaus darbuotojų surašytą ir pasirašytą aktą apie 4-ių žuvusių Dainavos apygardos štabo pareigūnų, tarp jų – ir vado D. Jėčio-Ąžuolio, palaikų užkasimo (paslėpimo) vietą.

1947 m. rugpjūčio 11 d. štabo bunkerį Punios šile apsupo MGB-istai. Sunaikinta Dainavos apygardos vadavietė, žuvo apygardos vadas kpt. D. Jėčys-Ąžuolis ir štabo nariai: V. Kavaliauskas-Juodvarnis, M. Petrauskas-Aras ir J. Pilinskas-Krūmas, suimti V. Juozaitis-Vyturys, A. Macevičius-Linas, J. Puškorius-Girinis ir Vaidoto grupės vadas J. Petraška-Patrimpas, Lapaitis. Tęsiant akciją, Strielčių k. slėptuvėje žuvo PK Margio grupės vadas V. Subačius-Klevas, štabo viršininkas J. Jusas-Pokštas ir skyriaus vadas J. Šarkus-Vaitkus. Sunkiai sužeistas D. Jėčys-Ąžuolis sunaikinęs štabo dokumentus nusišovė. Palaikai niekinti MGB Alytaus skyriaus kieme, o rugpjūčio 14 d. užkasti Alytaus pakraštyje.

2011 m. birželio–rugsėjo mėn. labiausiai tikėtinosiose vietose (senuose apkasuose, netoli buvusių miško kelių, žemumose, orientuojantis į senuosius medžius) bei atsižvelgiant į KGB dokumente nurodytą informaciją, buvo iškasti 25 šurfai (bandomieji plotai – 2x2 m).

Šiemet žvalgomieji archeologiniai tęstiniai tyrimai vyko 3 dienas. Juos atliko Lietuvos Nacionalinio muziejaus archeologas Gediminas Petrauskas ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (LGGRTC) Specialiųjų tyrimų skyriaus darbuotojai (vad. Dalia Belkytė). Šių tyrimų vadovas – archeologas G. Petrauskas, o jam padėjo 10 specialistų.

Papildomai išanalizavus to laikmečio kartografinę medžiagą (1947 m. Alytaus žemėlapių ir kt.) nuspręsta tyrimus vykdyti senųjų apkasų linijoje – kas 3-5 metrai kasami šurfai. Taip pat ir partizanų rėmėjų teigimu, kad NKVD-istams būdinga partizanų palaikus užkasti apkasuose, žvyrduobėse ir pan.

Buvo iškasti 15 šurfų (60 kv. m) apkasų linijoje. Partizanų palaikų ir jų užkasimą liudijančių radinių neaptikta. Todėl tyrimus planuojama tęsti rugpjūčio mėnesį.

Archeologas G. Petrauskas visos grupės vardu nuoširdžiai dėkojo Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių rinktinės vadui ats. kpt. Skirmantui Va-

G. Petrausko nuotr.

latkevičiui, kuris pasirūpino tyrinėtojų nakvyne KASP Dainavos apygardos kariškių patalpose.

AKTAS

1947 m. rugpjūčio mėn. 14 diena.

Mes, žemiau pasirašę, MGB Alytaus apskrities skyriaus leitenantas Švydko, vairuotojas – Akulov ir sargybinis Fomičiov šiandien surašėme šį aktą.

Apie tai, kad šių metų rugpjūčio 14 d. 5.00 val. XX kilometrų atstumu nuo Alytaus miesto, į šiaurę nuo YYYY, XX atstumu, mes pusantr metro gylyje užkasėme 4-rių Dainavos apygardos banditų štabo vadovų lavonus, nužudytus 1947 m. rugpjūčio 11 d. Alytaus apskrityje, Butrimonių valsčiuje, Punios miške, vykdamt čekistinę-karinę operaciją.

1. Jėčys Domininkas, Povilo, gimęs 1890 metais, aukštesnis nei vidutinio ūgio, stambaus kūno sudėjimo, galva plika, su ūsais ir žilstelėjusia barzda, Dainavos apygardos banditų vadas.

2. Petrauskas Mikas, 36 metų, gimęs Alytaus apskrityje, aukštesnis nei vidutinio ūgio, liekno kūno sudėjimo, burnoje viršutiniame žandikaulyje 2 auksinės „karūnėlės“, Kuni-gaikščio Margio banditų grupės štabo viršininkas.

3. Kavaliauskas Vacas, 25 metų, gimęs Alytaus apskrityje ir valsčiuje, Raudonikių kaime, aukštesnis nei vidutinio ūgio, plaukai rudi, su trumpais ūsais, vado ypatingų pavedimų vykdytojas.

4. Banditas, slapyvardžiu „Krūmas“, pavardė nežinoma, apie 30 metų, aukštesnis nei vidutinio ūgio, stambaus kūno sudėjimo, plaukai juodi, Tauro banditų apygardos operatyvinis adjutantas.

Apie tai ir surašytas šis aktas

MGB Alytaus apskrities skyriaus komendantas leitenantas Švydko (parašas – G. L.)

MGB Alytaus apskrities skyriaus vairuotojas Akulov (parašas – G. L.)

MGB Alytaus apskrities skyriaus sargybinis Fomičiov (parašas – G. L.)

Gintaras Lučinskas,

Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių rinktinės šaulys

RADVILIŠKIO ŠAULIAI PAGERBĖ ŽUVUSIUS PARTIZANUS

Šaulių apskrities šaulių 6-osios rinktinės Radviliškio pirmosios kuopos šauliai dalyvavo Šaukote vykusiame renginyje žuvusiems partizanams pagerbti – praėjusiais metais pastatyto paminklo pokarį netoli Šaukoto girininkijos žuvusiems partizanams šventinio ceremonijoje.

Iškilingas renginys prasidėjo šv. Mišiomis. Sugiedojus Lietuvos valstybinį himną, renginio dalyvių eiseną, vedina Radviliškio kuopos šaulių, nešančių valstybinę, Šaulių sąjungos ir tremtinių vėliavas, patraukė Šaukoto girininkijos link, kur vyko paskutinis partizanų mūšis. Šaukoto girininkijos girininkas Tadeušas Žaltauskas šią vietą prieš daugelį metų pažymėjo keturiais ažuoliukais. Šiandien čia šaukotiškių iniciatyva pastatytas paminklas, kuriame iškaltos partizanų, žuvusių nelygiame mūšyje, pavardės: Henrikas Mickevičius – Laisvūnas, Antanas Šukys

Eiseną į partizanų žuvimo vietą vedė Radviliškio šauliai

Kuopos archyvo nuotr.

– Varnėnas, Jonas Stoškus ir nežinomas kovotojas.

Prie paminklo žuvusiems partizanams pražydo gėlės, supleveno žvakutės, suskambo patriotinės dainos.

Zita Urbonienė,

Radviliškio 1-osios kuopos būrio vadė

PASIENIEČIO DIENĄ PAGĖGIUOSE MINĖJO IR ŠAULIAI

Į birželio pabaigoje vykstančią profesinę šventę – Pasieniečio dieną – Pagėgių pasieniečiai pakvietė ir savo bičiulius, Tauragės apskrities šaulius.

Po Šv. Mišių, grojant Šilutės vaikų meno mokyklos fanfarų orkestrui „Pamarys“, Pagėgių miesto gatvėmis

pražygiavo šventinė pasieniečių bei šaulių rikiuotė. Pagėgių rinktinės štabe vyko šventinė ceremonija, kurios metu buvo apdovanoti Pagėgių rinktinės pareigūnai.

Pasibaigus oficialiajai daliai, visi buvome pakviesti į stadioną, kuriame pasirodė Pagėgių rinktinės kinologai su tarnybiniais šunimis ir Specia-

liosios paskirties užkardos pareigūnai. Jaunieji šauliai taip pat turėjo galimybę susipažinti su pasieniečių technika bei aplankyti muziejų. Po renginio ne vienas jaunasis šaulys teigė irgi norįs tapti pasieniečiu. Taigi ši šventė kai kam tapo apsisprendimo diena, ieškant savojo aš.

Vitalija Šlepavičienė,
Tauragės AŠR vado pavaduotoja

Šauliai ir pasieniečiai – seni draugai

Rinktinės archyvo nuotr.

tautos dvasia IR SUŽINOTI, IR PASIDŽIAUGTI

Alytaus šaulių rinktinės šauliai negali nusėdėti vietoje, tad jų vasara irgi aktyvi. Liepos 9 – 11 dienomis leidomės į žygį „Dzūkijos partizanų kovų takais“. Tačiau žygiavome ne pėsčiomis, o plaukėme baidarėmis Merkiu.

Kelionė prasidėjo Varėnos rajone, Maskaukos kaime, kur nelauktai užklupo lietus ir stiprus vėjas, tačiau tai nuotaikos nesugadino. Kai kurie žygeiviai plaukė pirmą sykį, kai kurie jau kelintąjį, tačiau net „pirmokai“ greitai išmoko valdyti baidares, ir visiems buvo labai smagu. Įdienojus pasirodė saulė, kuri lepino šiluma, o akį veriantys Dzūkijos vaizdai skatino mėgautis vasaros gamtos grožiu. Pietauti sustojome prie senojo geležinkelio, kur sužinojome 1899 m. pastatyto geležinkelio istoriją. Per dieną nuplaukę 20 kilometrų, baidarių nosis atrėmėme į krantą ir Salovartės kaime visi nėrėme į Merkį atsigalvinti.

Vakaras taip pat nepraejo nuobodžiai: prie laužo dalinomės dienos išpūdžiais, kalbėjomės, gėrėme arbatą, tryškome gera nuotaika.

Antroji žygio diena išaušo itin puiki. Iš pat ryto kepino saulė, tad pavalgę pusryčius, nieko nelaukę, pasileidome pasroviui. Pietums sustojome sename Perlojos kaime. Ten apžiūrė-

Dzūkijos vaizdai skatino mėgautis vasaros gamtos grožiu

jome Švč. Mergelės Marijos ir Šv. Pranciškaus Asyžiečio bažnyčią, aplankėme pirmojo žuvusio pasieniečio Aleksandro Barausko kapą ir paminklą, skirtą Merkio būrio partizanams atminti. Miestelio centre apžiūrėjome 1931 m. pastatytą paminklą Vytautui Didžiajam, kurio postamente parašyta: „Vytaute Didysai! Gyvas būsi, kol gyvas nors vienas lietuvis“. Taip ir prabėgo mūsų popietė Perlojoje, kaimelyje, liudijančiame gyvą mūsų tautos istoriją.

Vakare priplaukėme Puvočių kaimą, kuriame praleidome paskutinę žygio naktį. Laužai, dainos, juokas ir smagūs pokalbiai pavertė tą vakarą ypač smagiu.

Kito ryto nuotaika buvo šiek tiek liūdnoka – juk tai paskutinė žygio diena. Rytą, kėlėsi su saule ir rūku, susikrovėme daiktus ir išplaukėme. Praplaukėme Mardasavo kaimą, kur gyvena Dzūkijos partizanas Juozas Jakavonis – Ti-

gras. Jo sodyboje yra išlikęs bunkeris, kuriame ilgą laiką slėpėsi Dainavos apygardos partizanų vadas Adolfas Ramanauskas – Vanagas. Prisiminę istoriją, plaukėme nesiilsėdami ir po pietų sustojome Merkinėje, pasiekę užsibrėžtą žygio tašką. Čia aplankėme išpūdingo grožio piliakalnį, supiltą XIV – XV amžiais, ant kurio kadaise stovėjo viena stipriausių Nemuno gynybinės sistemos pilių.

Kupini nuotykių, džiaugsmo, gerų emocijų, prisisėmę istorinių žinių, pamatę nuostabiausius Dzūkijos krašto vaizdus, išsiskirstėme namo. Lauksime kito žygio...

Brigita Vinikaitytė,
Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių rinktinės jaunoji šaulė

Plaukti Merkiu ir sužinoti naujų dalykų apie gimtinę – įdomu ir vertinga Rinktinės archyvo nuotr.

GRIAUSMAS GRIAUDĖJO ŠIAULIUOSE

Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Aviacijos bazė kasmet organizuoja reagavimo į aviacinius incidentus pratybas, kuriose dalyvauja ne tik Aviacijos bazės, bet ir kitų Šiaulių miesto tarnybų žmonės. Rugsėjo 1-ąją pratybose „Griaušmas 2012“ dalyvavo ir Šiaulių apskrities gen. P. Plechavičiaus 6-osios šaulių rinktinės šauliai bei jaunieji šauliai. Tiesa, visi jie buvo „sužeistieji“. Rinktinės šauliai pratybose turėjo pasitelkti vaidybos sugebėjimus, kad teikiantieji pagalbą įsijaustų į situaciją ir negalvotų, jog čia tik mokomasis renginys. Kad situacija atrodytų tikroviškesnė, šauliai buvo nugrimuoti, jiems „padarytos“ tikroviškos žaizdos.

Pratybų tikslas – gelbėjimo darbų treniruotė: dalyvaujančių pajėgų iškvietimas, gaisro orlaiviuose gesi-

Kad ir „ligoniai“, sraigtasparniu paskraidyti medikai leido

G. Antanavičiūtės nuotr.

nimas, žmonių gelbėjimas, medicinos pagalbos suteikimas, nukentėjusiųjų evakuacija aviacinio įvykio metu, t.y. siekis tobulinti sąveiką tarp visų pratybose dalyvaujančių tarnybų ir žinybų, kad būtų geriau pasirengta galimiems incidentams.

Šiaulių apskrities šaulių rinktinės šauliams šios pratybos patiko ne tik dėl to, kad buvome paskraidinti sraigtasparniu Mi-8. Mums buvo įdomu, kaip vyksta gelbėjimo darbai, kaip veikia gelbėjimo tarnybos, kaip reaguojama į sužeistuosius, kaip jiems teikiama pagalba.

Erika Gudaitė,

Šiaulių apskr. gen. P. Plechavičiaus
6-osios šaulių rinktinės jaunųjų šaulių vadė

Anykščių S. Dariaus ir S. Girėno šaulių 1-oji kuopa mieliai talkino rengiant Zarasuose vykusią „Vandens karnavalo“ ir „Undinelių dainos“ šventę.

Didžiojoje Zarasų ežero saloje jau 11-ąją kartą vyko jaunimo kūrybos festivalis „Undinelių daina“. Jame jaunieji kūrėjai atliko pačių sukurtas dainas ir choreografines kompozicijas vandens tema. Vandens instaliacijas aktyviai ruošė ir anykštėnai. Kadangi Anykščiai šiemet paskelbti šalies kultūros sostine ir miesto simboliu tapo vonia, ežero pakrantę nutarėme papuošti būtent ja.

Darbų saloje netrūko niekam: vieni rengė vonios instaliaciją, kiti jau dalyvavo „Vandens karnavale“: reikėjo pagal duotas temas papuošti vandens dviračius ir valtį. Sumanymas rengti valčių paradas gyvas dar nuo tarpukario, kuomet 1933 metais Zarasuose vyko pirmoji vandens sporto šventė. Idėja atgaivinta 2008-aisiais. Valčių parade vyraavo trys temos: floristinė, personažinė (valtimis plaukė įvairūs veikėjai) ir avangardinė. Anykštėnai ilgai nedvejodami pasi-

IŠPŪDINGAS JAUNŲJŲ ŠAULIŲ SAVAITGALIS

Žaismingose šventėse smagu dalyvauti

rinko vandens dviračius puošti klounais, o valtį – jaunavedžiais.

Šeštadienio vakare, kada vandens paradas baigėsi, saloje vyko „Sidabrinės gervės“ nakties festivalis. Visi, kas norėjo, galėjo pažiūrėti geriausius, pelniusius apdovanojimų lietuviškus filmus.

Indrė Meliūnaitė,
Anykščių S. Dariaus ir S. Girėno
šaulių 1-osios kuopos vadė

LR KONSTITUCIJOS 139 STR.: IMPROVIZACIJŲ GALIMYBĖS

Vietoje pradžios

Ir vėl apie Lietuvos Respublikos Konstituciją, o tiksliau, apie vieną jos dalį. Dar tiksliau – labai konkretų straipsnį, liečiantį kiekvienam piliečiui aktualią sritį – savo valstybės gynybą. Matyt, būtų keista, jei „Trimito“ puslapiuose nagrinėtume teisinius šio straipsnio aspektus, todėl iš anksto skubame patikinti mielus skaitytojus, kad nuobodžių teisinių išvedžiojimų kiek įmanydami stengsimės vengti. Tiesiog šioje srityje ir tarp šaulių esama nemažai kompetingų žmonių, tad, reikalui esant, jie gali mūsų žurnalo puslapiuose pareikšti savo autoritetingą nuomonę.

Tuotarp straipsnio autorius pasižada likti moralės, etikos, pilietiškumo ir naudos valstybei temų rėmuose.

Apie teisę ir (ne)teisę, arba kuo tikėti, kai teismas nesiremia morale?

Šiame trumpame skyrelyje pabandysiu nusakyti vieną esminę ir iki šiol Lietuvos teisinėje sistemoje neišspręstą bėdą, kuri kiša koją visose viešojoje gyvenimo srityse. Kad ir apie ką bekalbėtume (politika, socialiniai reikalai, rezonansinės bylos ir t.t.), visur atsiremiamė į teisę. Tuotarp teisės traktotės dažnai būna skirtingos ir tai, kas elementaru vienam piliečiui, kitam atrodo kaip didžiausias nukrypimas nuo doros ir moralės. Bene iliustratyviausias šioje vietoje būtų vieno a. a. išklaus Lietuvos politiko klasikinė frazė „*visio zakonno*“ (viskas pagal įstatymą ru.) Kai absoliuti dauguma Lietuvos piliečių matė, kad daromi negeri dalykai, teismai negalėjo/nenorėjo prikibti prie negerovių autorių. Panašių pavyzdžių esama ir visai netolimoje praeityje.

Tad kaip čia nutinka, kad valstybės teisinė sistema eina sau, o moralinės piliečių nuostatos – sau?

Skambės banalokai, bet esminis principas yra toks: jeigu teisė nėra grindžiama morale, sunku tikėti, kad tokios teisės bus laikomasi ir kad ji bus gerbiama. Teisė, neturinti moralinio pagrindo, visuomenei yra svetima. Būtent dėl to sunku suprasti, kas šauna į galvą net Konstitucinio Teismo teisėjams, kai jie viešai pradeda siūlyti ir raginti teisę atriboti nuo moralės. Pagrindinis argumentas – vienaip ar kitaip elgtis nemoralu, nepadoru, tačiau teisė taip nustato ar bent jau to nedraudžia. Suprask, jei taip parašyta kokiame nors teisiniame dokumente, tai nenusižengdamas to dokumento nuostatoms gali išdarinėti ką tik nori.

Kodėl tada sriūbaujama iš pačių aukščiausių tribūnų, kad Lietuvoje nepasitikima teismais? Būtų keista, jei būtų kitaip. Juk esmių esmė yra tai, kad teisė yra skirta sąmoningiems piliečiams. Mes visi iš anksto tarsi susitariame, kad laikysimės teisės normų, jei jos neprieštaraus moralei, o dar tiksliau, gėrio siekimui. Šia prasme teismai ir apskritai teisinė sistema gali tikėti piliečių pritarimo tik tada, kai pirmiausia vadovaujamosi sąžine, moralinė-

mis nuostatomis, teisingumo siekiu ir tik tada žiūrima įstatymo raidės. Nes teisė yra antrinė, iš moralės kylanti valstybės organizavimo plotmė. Šia prasme Konstitucija gali būti pavadinta tuo teisiniu dokumentu, kurio dar „nesuniokojo“ formaliosios, nuo moralės atskirtos teisės „ekspertų“ mintys. Garantuoju, skaitydami šį teisinį dokumentą nerasite nė vienos nuostatos, kuri kirstųsi su morale (aišku, jei esate sveiko proto, heteroseksualus ir produktyvumą ir gerį mintis kreipiantis pilietis).

Tiesiog straipsnis pažymėtas skaičiukais?

Taigi, matyt, pats metas mieliems skaitytojams pateikti mus bene labiausiai dominantį Konstitucijos straipsnį, kuriame tiesiogiai kalbama apie „šauliškus dalykus“.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 139 straipsnis pažodžiui: „Lietuvos valstybės gynimas nuo užsienio ginkluoto užpuolimo – kiekvieno Lietuvos Respublikos piliečio teisė ir pareiga. Įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos piliečiai privalo atlikti karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą. Krašto apsaugos organizavimą nustato įstatymai“.

Žiūrint jau minėto sveiko proto nepametusio piliečio akimis, perskaičius šį straipsnį viskas aišku: ginti valstybę yra kiekvieno piliečio teisė ir pareiga. Apie tai dar kalbama ir Konstitucijos 3 straipsnyje, kur įvardyta kiekvieno piliečio teisė priešintis bet kam, kas prievarta kėsina į Lietuvos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, konstitucinę santvarką.

Kitaip tariant, net dviejuose straipsniuose kalbama apie būtinybę ginti savo valstybę. Atrodo, ko dar reikia? Viskas aišku – juodu ant balto parašyta. Žodis „kiekvieno“ šioje vietoje, matyt, yra raktinis. Perfrazavus tampa aišku, kad jei esi pilietis, privalai būti pasirengęs ginti savo valstybę. Jei nesutinki, tai arba esi ne pilietis, arba įžengi į teisinių išvedžiojimų sferą, kur prasideda manipuliacijos ir išvedžiojimai, neturintys su morale nieko bendro. Sąlyginai tai galima pavadinti „teisių sudievinimu“.

Remiantis „teisių sudievinimo“ logika, išeitų, kad kol nereikia ginti valstybės, aš naudojuosi visomis jos teikiamomis lengvatomis, privalumais (socialinis draudimas, gydymas, mokslas ir t.t.), tačiau atėjus metui, kai valstybei reikės tavo pagalbos, aš išsitraukiu Konstituciją ir sakau: „Čia parašyta, kad „valstybės gynimas yra teisė“, vadinasi aš turiu galimybę nuo viso to nusimuilinti.

Skamba, švelniai tariant, „neskaniai“, bet užtat *visio zakonno*.

„Teisių sudievinimas“ ir teisieji, kurie geba visur įžvelgti tik tai, kas jiems naudinga.

Konstitucijoje teisių ir pareigų santykis maždaug vienodas. Jos organiškai dera tarpusavyje, ir tai yra visokeriopas gėris. Būtų labai keista, jei net Konstitucijoje ras-

Autoriaus nuotr.

tume begalinę teisių eskalavimą, visiškai pamirštant apie pareigas. Kaip bebūtų, tačiau pareigos yra labai nepatogus gyvenime dalykas. Smagiau yra visų reikalauti, kad būtų gerbiamos tavo teisės. Visgi pasvarstykime, kas yra ir kam reikalinga ta visų užmiršta Pareiga?

Taigi pareiga – tai teisės normose ir tiesiog moralės srityje slypintis įpareigojimas atlikti tam tikrus veiksmus ar nuo tokių veiksmų susilaikyti. Nors daugelis teisių propaguotojų tai stengiasi užmiršti, tačiau esminis žmogaus teisių ir laisvių požymis yra tai, kad teisių ir laisvių įgyvendinimas neatsiejamas nuo pareigų vykdymo.

Konstitucijos 28 straipsnyje suformuluotas ypač svarbus konstitucinis žmogaus teisių principas, jame nurodoma, kad įgyvendindamas savo teises ir naudodamasis savo laisvėmis, žmogus privalo laikytis Konstitucijos ir įstatymų, nevaržyti kitų žmonių teisių ir laisvių.

Konstitucijoje įvardyta daug pareigų: tėvų pareiga (ir teisė) auklėti savo vaikus dorais žmonėmis ir ištikimais piliečiais ir iki pilnametystės juos išlaikyti (38 straipsnis), vaikų pareiga gerbti tėvus, globoti juos senatvėje ir tausoti jų palikimą (38 straipsnis), asmenims iki 16 metų pareiga mokytis (41 straipsnis), asmuo privalo saugoti aplinką nuo kenksmingų poveikių (53 straipsnis), kiekvieno pareiga (ir teisė) ginti Lietuvą nuo užsienio ginkluoto užpuolimo (139 straipsnis), piliečių pareiga atlikti karo ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą (139 straipsnis).

Pasižvalę po Konstitucijos nuostatas aiškiai matome, kad pareigų čia netrūksta. Šia prasme dar kartą verta nukelti kepurę prieš pagrindinio Lietuvos Respublikos teisinio dokumento kūrėjus – jie tikrai nebuvo teisių „sudieintojai“ ir aiškiai suvokė, kad valstybės buvimo pamatas yra ne tik teisių SAU reikalavimas, bet ir pareigų KITIEMS atlikimas.

Kita vertus, lieka tik spėlioti kodėl judame tik teisių sureikšminimo kryptimi. Pagalvokime, ar būtų atsiradę piliakalniai Lietuvoje, jei anuomet mūsų protėviai būtų porinę tik apie

„teisę į lengvesnę karutį su žemėmis“? Ar būtų jie apsigynę nuo teutonų, jei artėjant priešui jie būtų mąstę tik apie save, o ne apie už nugaros besislepiančius vaikus ir moteris? Galiausiai ar būtų atgimusi Lietuva, jei prieš 20 metų būtume manę, kad teisė į gyvastį svarbesnė už pareigą gimtai šaliai?

Itin profaniški pasvarstymai privalomosios pradinės karinės tarnybos klausimu

Lietuvos Respublikos Seimas 2008 m. kovo 13 d. priėmė rezoliuciją „Dėl Lietuvos kariuomenės organizavimo principų“ (Žin., 2008, Nr. 47-1753). Šioje rezoliucijoje parlamentariai įtvirtino nuostatą, kad „tikslinga pereiti prie profesinės ir savanorių karo tarnybos pagrindu organizuotos Lietuvos kariuomenės“. Šia rezoliucija Seimas taip pat numatė organizuoti Lietuvos kariuomenę taip, kad joje neliktų privalomosios pradinės karo tarnybos karių, t. y. iš esmės atsisakyti privalomosios karo tarnybos, nes numatyta, kad Lietuvos kariuomenėje taikos metu tarnautų tik profesinę ir savanorių karo tarnybą atliekantys kariai. Kaip žinia, būtent taip dabar ir yra.

Būtų keista ir nesuprantama, jeigu „Trimito“ puslapiuose pradėtume svarstyti, kas geriau: šauktiniai, profesionalai, savanoriai ar dar kas nors. Tam yra „didelės galvos“, kuriems mes mokame atlyginimus, kad parinktų geriausiai šiuo metu valstybei tinkamą variantą. Norisi tikėti, kad būtent taip ir yra, nors pasiėmus Konstituciją labai sunku atsikratyti įspūdžio, kad pasitelkus teisinius dokumentus jos esmė yra iškraipoma. Bet palikime nuojautas jausmingiesiems. Mums gi svarbūs moraliniai piliečių nusistatymai ir esmingiausia Konstitucijos dvasia, tiesiogiai kylanti iš moralinių visuomenės nuostatų.

Būtų labai įdomu surengti visuomenės apklausą – ką pasakytų Lietuvos piliečiai, ypač subrendusi jos dalis, dėl privalomosios karinės tarnybos?

Valdas Kilpys

KUR BAIGIASI IR KUR PRASIDEDA MANO LIETUVA?

Mažvydas

Mėginsime sudėti pirmą žodį.
Klausykitės gerai... Širdim klausykit!
Kai tarsit šitą žodį, tai ant lūpų
Pajusite medaus ir kraujo skonį,
Išgirsit volungę prieš lietu šaukiant,
Užuosit šieno ir liepynų kvapą,
Regėsit baugų debesio šešėlį
Per lauką bėgant... Taigi pamėginkim.
(Skiemenuoja vienas)
„El-ie“ bus „Lie“, „tė-u“ bus „tu“, „vė-a“ bus „va“.
Kartokite! Kartokit ir klausykit.
Tamsoje girdėti neaiškus murmesys
Ar girdit jau?
Skiemenavimas garsėja ir ryškėja. Pakilę nuo stalo, visi priartėja prie Mažvydo

Choras

„El-ie“ tai „Lie“, „tė-u“ tai „tu“, „vė-a“ tai „va“...

MAŽVYDAS (šaukia)

Ar girdit?

Choras (sunkiai ir nedarniai sudeda iš skiemenu)

Lii-eeet-uvvv-aaa...

Mažvydas

Visi kartu! Dar sykį!

Choras (darniau)

Lie-tu-va!

Kurį laiką visi klausosi,
tarytum iš tikrųjų jausdami ant lūpų medaus ir
kraujo skonį,
tarytum laukdami ir nesulaukdami sugrįžtant ką
tik ištarto žodžio aidą.

Giliausiame sovietmety, tolimaisiais 1978-aisiais, nuo Vilniaus akademinio dramos teatro scenos juodumos, salei tuo metu – o tuomet teatrų salės lūžo nuo žiūrovų antplūdžio, nes tai buvo viena iš nedaugelio vietų, kur galėjai išgirsti Ezopo kalba tariamas svarbias tiesas – rodos, visai nekvėpuojant, aidėjo šie Justino Marcinkevičiaus istorinės dramos „Mažvydas“ pagrindinio herojaus žodžiai. Prisiminus tą metą, nors nereikia nė prisiminti, ir šią dieną skaitant, stebint ir girdint vaidinamos pjesės Mažvydo žodžius, per kūną šuoliais pasileidžia šiurpuliukai. Tie „gerieji“, kurie nušienauja šiek tiek ar gerokai apžėlusius palei pačią širdį einančius takelius bei švelniai spusteli galugerkli. Vieni tada pradeda dažniau mirksėti, kiti – giliau kvėpuoti ar justis kitas fizinio kūno reakcijas. Tačiau ne dėl šių reakcijų, drįstu spėti, klausovas, žiūrovas ar skaitantysis pasibaigus pjesei patampa šiek tiek kitoks.

Manau, kad skanduotė „Lie - tu - va, Lie - tu - va“, – nuolat aidėjusi atgimimo aušroje milžiniškuose tautiečių susibūrimuose, o šiandien dažniau skambanti sporto arenose grumiantis mūsų aukštaūgiams, atėjo būtent iš Justino Marcinkevičiaus „Mažvydo“. Ir visai nesvarbu, kad ne visi šį kūrinį esame skaitę.

Taigi vienas iš *manosios Lietuvos* – sąmoningos sampratos apie savąją Tėvynę – dėmenų yra būtent šis kūrinys, tiesa, kitos dvi trilogijos dramos – „Mindaugas“ ir „Katedra“ – taip pat. J. Grušo „Barbora Radvilaitė“ irgi... (atsimenant tik karūnuotos karalienės žodžius: „Per amžius būk laisva, o Lietuva. Ir būk visiems teisinga ir gera. Kai valanda išmuš – priglausk mane. Tau – karūna!“?) Ir dar legenda apie Pilėnus, ir bobutės pasakojimai apie brolių Marijoną, išlakų, pasitempusį Smetonos laikų karininką, kurį pamačiau jau suaugusi per bobutės laidotuves... Sentimentalu ir ašaringa. Sutinku. Bet santykis su savo gimtine pirmiausia remiasi emocija. Man – išskirtinai teigiamu jausmu.

Pradžia –namai

Ko gero, niekas neprieštaraus teiginiui, kad namuose prasideda kiekvieno Lietuva, t.y. suvokimas, kas tu toks/tokia esi, iš kur ir kur atėjai, t.y., kokios tavo šaknys, kaip buvo čia prieš tau ateinant į pasaulį ir pan. Augant šie žinojimai gilėja bei plečiasi. Tiek, kiek pageidauji pats/pati. Būna, kad šeimos diegtos vertybės apsiverčia aukštyne kojomis: prisiminkime Šaulių sąjungos įkūrėjo Vlado Putvinskio- Pūtvio atvejį, kai suaugęs žmogus iš sulenkėjusio aristokratijos luomo „perėjo“ į „muzikų“, t.y. lietuvių: susivokė esąs lietuvis, pradėjo mokytis kalbos, bet dėl tokio veiksmo liko nesuprastas, netgi atstumas savojo luomo žmonių. Kas dėl to „kaltas“ – kalbu ne apie konkretų V. Putvinskio-Pūtvio „atsimainymą“, o apie kitką: iš kokio pašalio ateina naujos idėjos ir išstumia namines, tėvų diegtąsias – galima tik spėlioti: netikri, tik deklaruoti ir veiksmu neparemti „tikėjimai“, kartų priešprieša, susiklosčiusios aplinkybės, itin svarbi kažkieno įtaka?

Mokykla ir kiti veikimai

Gerai, jei namuose įdiegtas pamatinės vertybės, pagarbą savajai šaliai – jos kalbai, žemei, kultūrai – ugdo ir mokykla. Nors jų turime daug, deja, tokią temą „dėstan-

čių“ Mokytojų ne per daugiausia. Ne kartą teko išklaudyti mano ausiai labai nemalonų pastebėjimą, kurį kartais itin subtiliai ir švelniai, o kitąsyk visai tiesmukai išsako sugrįžę į gimtinę garbaus amžiaus išeiviai, daugiausia tie, kurie praėjusio amžiaus penktajame dešimtmetyje buvo iš čia išvežti tėvų, bėgančių iš tėvynės nuo raudonojo maro. „Mūsų vaikai gerokai patriotiškesni nei jūsiškiai“, – teko ne kartą girdėti. „Mūsiškiai (gyvenantieji dažniausiai Jungtinės Amerikos Valstijose) domisi Lietuvos istorija, dalyvauja šventėse, o jūsiškius neretai sudominti, o ką jau kalbėti apie prisikvietimą ką nors suorganizuoti ar bent pagelbėti, nepaprastai sunku“. Ganėtinai neskanu ryti tokią bjaurią tiesą (spėju, tokios žinios nėra laužtos iš piršto: apie faktus kalbantys žmonės tai patyrė, regėjo). Kartais, tiesa, pasiginčiju gindama „saviškius“ (galvoje turiu ne jaunuosius šaulius, o visą jaunuomenę): „mūsiškiai“ dar tik pratinasi prie pasaulyje seniai žinomos bei plačiai jaunų ir visokio amžiaus žmonių praktikuojamos savanorystės – darbo ne dėl naudos, o iš idėjos. Ne vienas įvairia veikla užsiimantis savanoris yra prisipažinęs, kad Lietuvoje neretai pasiteiraujama: „Tau ne visi namie, kad dirbi už dyką?“ Prisipažinti, kad labai smagu atlikti gražų, ne konkrečiai tau, o kažkam arba mums visiems vertingą darbą tokiam klausėjui neverta. O gal kaip tik būtina? Paklauskite, kodėl sieju Tėvynę ir savanorystę? Esu įsitikinusi, kad toks veikimas ugdo *teisingą* žmogų, tikrą pilietį. Nebūtinai tokį, kuris per valstybines šventes vėliavėlėmis mojuoja – gražios, „atidirbtos“ pozos ir garsūs šūkčiojimai apie meilę tėvynei gali būti ir puikiai išmoktas vaidmuo, ko gero, kiekvienas tokių „artistų“ pažįstame. Sofinio, t.y. savo asmeninio laiko visuomenei, vadinasi, savo tautiečiams, taigi ir visai šaliai, negailintis žmogus – man visados sektingas pavyzdys.

Trumpas ekskursas „į temą“: niekaip negaliu pamiršti, kaip „vyniodavosi“ lietuvių kalbos mokytojos, kai mokiniams „mano laikų“ mokykloje, t.y. baisiai seniai, daugiau nei prieš ketvirtį amžiaus, reikėdavo paaiškinti sąvokų *tėvynė* ir *gimtinė* rašybą. Pasak įspraustų į griežtus rėmus sovietinio meto pedagogių, žodį „tėvynė“ privalėjome rašyti iš didžiosios raidės, nes jis reiškia mūsų „placiąją tėvynę“ – Tarybų Sąjungą, o „gimtinė“ – ne klaida ir iš mažosios, nes tai tik lopinėlis, kur gimei. Tiesa, niekas niekados nesakė, kad toji neįžiūrima dėmelė žemėlapyje neverta jokios pagarbos. Ir, beje, dėl didžiosios ir mažosios supainiojimo pažymių nemažino. Bent mano mokytojos.

Plačiosios erdvės

Londono olimpinis šurmulynas, sergantiesiems sportu teikęs didžiulius džiugesius ir giliausius nusivylimus, liko atmintyje, tačiau ne vien tik laimėjimų ar pralaimėjimų faktai bei juos įreminantys skaičiai.

Pačios jauniausios mūsų sportininkės – auksaplaukės lietuvaitės – iškovotam auksui, kuris, kaip vėliau prisipažino sporto funkcionieriai, buvo neplanuotas, sodrių vilčių neprikrautas, taigi visai netikėtas, dar daugiau svarumo suteikė penkiolikmetės prisipažinimai: „Niekada neatsisakysiu atstovauti savo gimtajai šaliai, „Mano tikslas nėra

pinigai“, „Tikrai neatsisakysiu Lietuvos pilietybės“.

Šiandienos kontekste tokia pozicija, tokie paprasti žodžiai, turiu prisipažinti, nustebina. Netgi pribloškia: tik turintis tvirtus įsitikinimus žmogus, o ypač jaunas, į netikėtai užgriuvusius žurnalistų „apšaudymus“ gali atsakyti taip atvirai ir nuoširdžiai.

Neslėpkime – tai „užkabina“ ir kiekvieną klausantįjį priverčia susimąstyti. Žinoma, galima suprasti tuos, kurie dėl įvairių priežasčių elgiasi kitaip, nors gal norėtų taip pat irgi... Jokių, netgi ekonominių emigrantų nevadinu savosios šalies išdavikais. Tokie kategoriški teiginiai, manau, leidžiami ir atleidžiami tik labai jauniems ir „nemačiusiems gyvenimo“, giliau nemastantiems arba politikui, kuris laikosi išmuktų kažkada girdėtos programos dogmų ir nepaiso gyvenimo logikos.

Bet grįžkime prie gražaus žmogaus gražaus pavyzdžio. Norisi tikėti – ar tai kvailai naivu? – kad Rūtos Meilutytės pavyzdys ir nuostata likti Lietuvoje, vienintelės Tėvynės dukra, tikėtina, gali tapti postūmiu keistis ar pavyzdžiu sekti ne vienam bendraamžiui. Kad ir tajam, kurio tėvai pluša Norvegijoje ar Londone ir kuriam svetimos šalys nuo vienišos vaikystės teigiamų prisiminimų nekelia, arba tam, kurio šeimoje propaguojama patogios tėvynės idėja, o gal net tam, kurio šeimoje gimtoji šalis niekinama bei nuolat keikiama? Niekad nežinau, kur ir kada nukris sveiką, stiprų daigą savo glėby sauganti sėkla. Nežinau net, kada ji sudigs. Juk visai pasitaiko?

Mano Lietuva prasideda nuo mano kiemo, kuris yra gal kiek kitoks nei Selo apdainuojamas, bet tuo pačiu ir panašus. Jame auga beržas, liepa, klevas, gluosnis ar koks kitas pažįstamas medis, tačiau ne palmė, aidi žodžiai, sudėti iš 12 balsių 20 priebalsių ir nereikia jokių pastangų

juos suprasti. O kur baigiasi? Tikrai ne su manimi. Netgi ne su Margiriu ir ne Barbora.

Beveik moralas

„Švarinau“ grėsmingai įlinkusias namų bibliotekos knygų lentynas. Pačiupinėdama kiekvieną knygą kai ką stačiau atgal į lentyną, kai ką – didžiąją daugumą – guldžiau į didelio ir tvirto balto maišo – vieno, trečio, penkto – dugną. Buvo momentų, kai ranka sustingdavo ties lentynos ir maišo viduriu: o gal darkart kas nors norėsi-me perskaityti? Vėliau šiuos gražius maišus skaudamomis širdimis pastatėme prie konteinerio. Po 10 minučių nė vieno jų neliko. Tai labai nudžiugino, nes tikiu, o tuo ir išsitikinau vėliau, kad knygos nukeliavo pas Laisvės alėjos bukinistus. Klausiate, kodėl nepasielgiau teisingiau ir ne-atidaviau knygų į kokią nors biblioteką? Po kelinto skambučio, vis girdėdama atsakymą: „Ačiū, neturime vietos“, pasiteiravau pažįstamos mokytojos, ar jų mokyklai nereikia „Lietuvių legendų“, Juozo Grušo, Antano Vienuolio-Žukausko, Vinco Krėvės-Mickevičiaus ir kitų mūsų klasikų raštų (dėl detektyvų visai nesirūpinau). „Atsibusk – kokiame amžiuje gyveni!? Ir nustok kliedėjusi, kad tavo klasika kam įdomi – negalvok, kad kas nors ją skaitys“, – išgirdau atsakymą.

Galėčiau graudulingai pavirkauti: va vai, kaip dvasiškai nuskurdo mūsų kompiuterinis jaunimas, nežinos romanti-nių poemų, istorinių dramų ar romanų skonio. Tačiau ža-lioj jaunystėj savos linksmos kompanijos priežodžiu tapęs parodijuojamas posakis „mūsų laikais taip nebuvo“, kurį reikėdavo ištarti kaktoje „pastačius“ vertikalias raukšles ir suspaudus lūpas kinkuojant galvą, vis dar išbudina.

Lolita Sipavičienė

V. Kilpio nuotraukos

Pirmiausia perskaičius pavadinimą, matyt, derėtų susitarti, ar valstybėje apskritai yra koks nors negalavimas ar bėda. Juk jei viskas tvarkoje, tai gydymas anei remon-tavimas nėra reikalingas. Straipsnio autoriaus nuomone, tam tikri pakitimai reikalingi, tad, matyt, mielam skaity-tojui nelieka nieko kito, kaip tik sutikti su tokiu teiginiu arba tiesiog toliau nebeskaityti šio teksto. Kita vertus, tolimesni svarstymai yra veikiau teorinio pobūdžio, tad skaityti verta dėl jų pritaikomumo ne tik Lietuvos, bet ir platesniame kontekste.

Valstybė kaip mechanizmas?

Techokratija, matyt, yra raktinis žodis, norint apibū-dinti tokį valstybės supratimą. Kiekvienas pilietis suvo-kiamas kaip „valstybės sraigtelis“, kuris nelabai skiriasi nuo kitų sraigčių. Technokratinio valdymo pagrindi-nis uždavinys – kad kiekvienas sraigtelis atliktų jam skir-tą funkciją, kad sraigteliai būtų laiku sutepti, prižiūrėti ir aprūpinti. „Mechanizuota“ valstybė panaši į bet koki mechanizmą: laikrodį, šienapjovę ar automobilį. Daiktas gražus ir naudingas, bet sielos jame nėra.

Valdančiųjų valstybę–mechanizmą pagrindinis troški-mas: kad sraigteliai kuo mažiau mąstytų savo galva. Jei vals-tybėje kyla kokios nors krizės, nesupratimai, neramumai viskas sprendžiama remiantis technokratinio mąstymu. Čia nėra vietos kiek bendresniam, moralės nuostatomis, krikš-čionišku suvokimu pagrįstam valstybės valdymui.

Jei kas sugenda, reikalingas remontas: išlupai, išmetei ir pakeitei kita detale. Jokių skrupulų. Jei trūksta pinigų vienoje vietoje, tai perskaičiavai ir atėmei iš kitos (geriau-

sia iš kuo daugiau ir kuo menkesnių sraigčių, nes jie daž-niausiai atlieka tik nereikšmingas funkcijas ir jei vienas kitas suges, mechanizmas kad ir prasčiau, bet veiks). O tai ir yra pagrindinis technokratų tikslas.

Beje, technokratinio būdu valdomoje valstybėje visi šlovina politikus–vadybininkus. Čia nėra svarbios politi-nės ideologijos, kairės–dešinės perskyra ar vertybės aps-kritai. Viskas gali būti grindžiama ekonominėmis katego-rijomis: našumu, skaičiais, buhalteriniu balansu.

Valstybė kaip organizmas?

Tai gerokai sudėtingesnė valstybės samprata. Jei kas yra girdėjęs apie holizmą, tai čia bendriausia prasme šne-kame būtent apie tai. Esminį holizmo principą toks pro-tingas, senokai gyvenęs vyras Aristotelis savo „Metafiziko-je“ yra taip nusakęs: „Visuma yra daugiau, negu jos dalių suma“. Kitaip tariant, sudėjus visus sraigtelius–piliečius į vieną daiktą, valstybės vis vien negausime. Valstybė yra šis bei tas daugiau.

Taigi valstybė čia suprantama kaip organizmas, kur akies ar plaučių taip lengvai neišmes, jei apsirgo. Reikia daugiau subtilumo, išmanymo ir įdirbio. Ekonomika gi turi būti paremta supratimu, kad nepakanka žinoti ats-klus elementus, bet privalu išmanyti ir santykius tarp sistemą sudarančių elementų.

„Buhalterijų“ ir „skaičiuotojų“ valstybės valdymui ne-pakanka, reikia valdžiažmogių, kurie turi širdį. Tinkamai sudarytas biudžetas šiuo atveju yra jokia ne sėkmingo valdymo garantija, nes su piliečių savijauta turi nedaug ką bendro. Darant sprendimus, reikia atsižvelgti į mora-

lės normas arba, šnekant paprasčiau, reikia turėti bent šiek tiek atjautos ir supratimo, kad už skaičių, balansų, mokesčių yra gyvi žmonės.

Visuotinė lygiava?

Susipažinę su galimais (bet nebūtinai neginčytiniais ir absoliučiai teisingais) valstybės suvokimo būdais, pereiname prie amžinojo klausimo „Kur einame?“ Dar tiksliau būtų paklausti: „Ką vienija valstybė?“

Jei valstybė – mechanizmas, tai ji vienija kūnus. Kūnas šiuo atveju yra visko pradžia ir pabaiga. Ji reikia pamaitinti (pašerti?), aprenkti, suteikti poilsį, duoti kartas nuo karto apsvaigti ir t.t. Valstybės pagrindas šiuo atveju yra individas be tapatybės. Tauta, istorija, moralė ir panašūs dalykai yra tik nereikalingas trukdis. Jei Antikoje ir Viduramžiais pasaulis turėjo savo hierarchijas, skirtumus, tradicijas, tai čia yra visuotinė lygybė. Juokingiausia yra tai, kad minima „lygybė“ pasiekama taušikiant apie skirtingumus. Paradoksas, tačiau didžiausia lygiava pasiekama bandant įtikinti „kūnus“, kad jie visi yra skirtingi (tolerantiški, gerbiantys kito teises, modernias vertybes ir t.t.)

Žmonės su nenykstančia dvasia, tautiškumu, tikėjimu, meile labiau reikalingi valstybėje–organizme. Net gerai aprūpintas „kūnas“ yra tik maža dalis to, ką vadiname savo valstybę gerbiančių piliečių. Piliečiui to nepakanka. Skirtumai tarp atskirų žmonių jam yra akivaizdūs: vienas storas, kitas ne, vienas kvailas, kitas ne, vienas tinginis, o kitas darbštus. Jis aiškiai suvokia, kad yra vyrai ir yra moterys ir kad šeima yra tik tarp vyro ir moters. Jam rūpi jo

šalies istorija ir susidūręs su neteisybe ar apgaule jis aiškiai deklaruoja savo moralinius įsitikinimus.

Rinka, kaip atgyvenusi kategorija

Tarp valstybės–mechanizmo ir valstybės–organizmo visada vyrauja tam tikra įtampa ir nėra nieko stebėtino, kad viena ir kita teorija tarpusavyje konkuruoja, o jos gerbėjai deda vienas kitą į šuns dienas. Tačiau yra dar viena, senokai atgyvenusi, tačiau Lietuvoje kažkodėl itin populiarinama „laisvosios rinkos“ teorija.

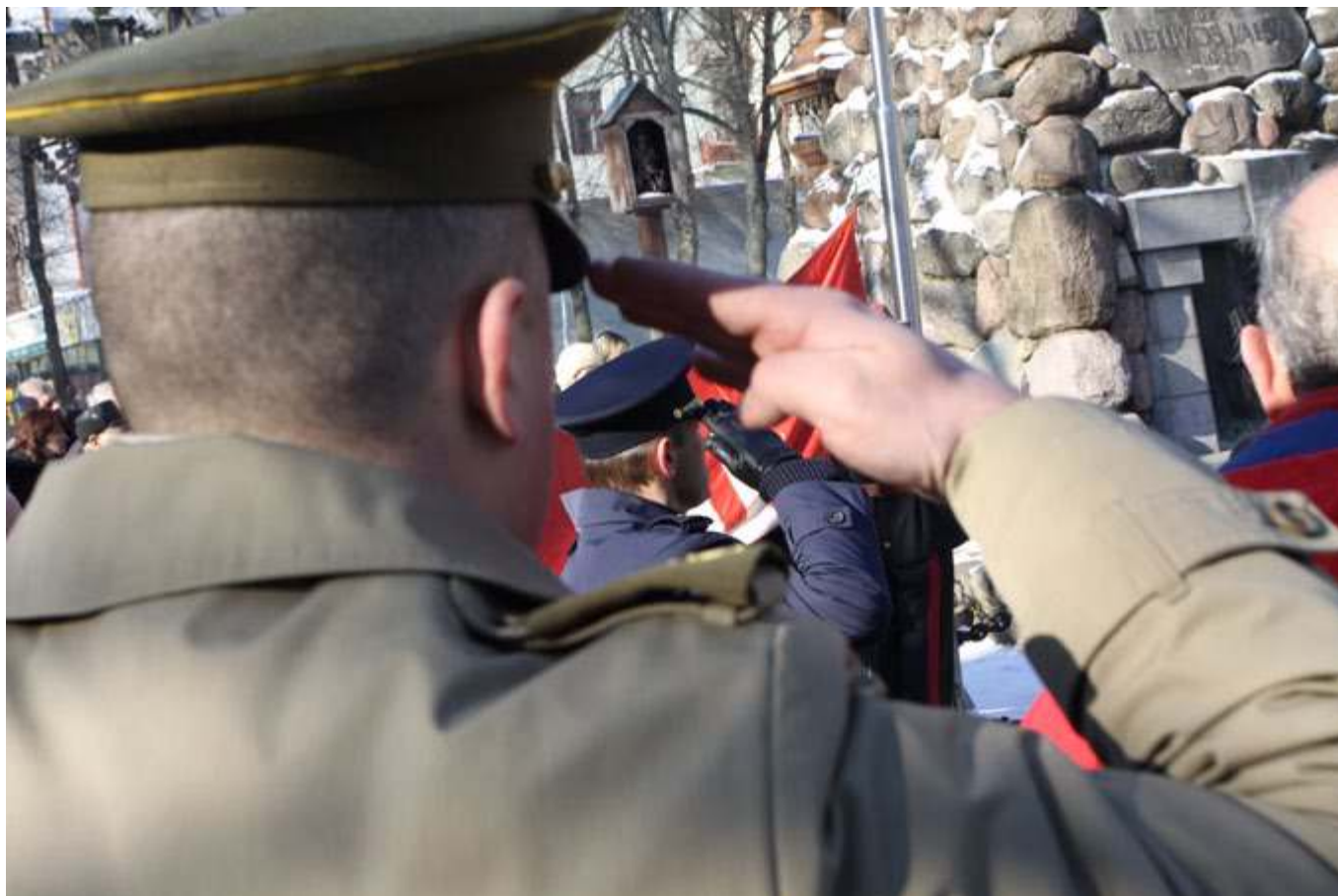
Jos esmė: valstybėje ir apskritai visur veikia kažkokia paslaptina „rinka“, kuri pati savaime susitvarko pagal pasiūlos ir paklausos santykį. Jei ko nors valstybėje trūksta, tai tą trūkumą, siekdamas pelno, – pykšt – ir panaikina verslas.

Rinkos ideologai sako, kad reikia kuo mažiau suvaržymų: mokesčių, įsipareigojimų, teisinių dokumentų ir t.t. Viskas turi būti leidžiama, nes „viską sureguliuos rinka“. Kita vertus, pilietis tokiu atveju traktuojamas ne kaip pilietis, bet kaip „darbo jėga“, nes kitokių nei ekonominių kategorijų valstybėje beveik nelieka.

Tarkim, esame „profiluojami“ nuo ankstyvos jaunystės, tariamai mūsų pačių labui, kad per kuo trumpesnę laiką taptume kvalifikuota darbo jėga. Politikoje visi argumentai remiasi tik menamos laisvės propaganda. Kuo daugiau laisvės – tuo geriau. It nebrendylos visi maudomi „laisvės vandenyje“, tik – bėda – su tuo nešvariu vandeniu kanalizacijon išpilami ir visi piliečiai.

Ir vėl lieka tik eilinė nusūsinta valstybė.

Valdas Kilpys

Autoriaus nuotrauka

JEIGU BŪČIAU PREZIDENTAS (Ė), TAI...

Prieš keletą mėnesių suplanavome diskusiją pavadinime įvardyta tema. Apgailėstaudami iškart prisipažistame, kad tikėjimės daugiau entuziazmo, t.y. respondentų, nes jokių ribų ar papildomų nurodymų, pvz., prieš atsakant perskaityti Respublikos Konstituciją ar pan., nepateikėme. Taigi, buvo galima ganėtinai laisvai fantazuoti, netgi jei svarbiausiuoju valstybės įstatymu nebuvai itin atidžiai domėjęsis. Kita vertus, juk retas kuris gyvename be kompiuterio, dienraščių, televizijos ar radijo, tad apie šalies Prezidento darbą žinome ir „iš gyvenimo“, nebūtinai tik iš Konstitucijoje išdėstytų punktų.

Galbūt vasara „kalta“, kad norinčiųjų pamąstyti duotąją temą atsirado ne per daugiausia – atostogų metų gal labiau rūpi ne darbai, o poilsis? O gal kartelę per aukštai užkėlėme? Tačiau net žemiausiąjį laipsnį gavusysis, kaip sako žinantieji, iškart pradeda apie generolo antpečius sapnuoti. Vienaip ar kitaip, bet kategoriškų išvadų, kad į svajonių darbų trejetuką prezidentavimą yra įtraukę mažuma šalies gyventojų bei „Trimito“ skaitytojų, nedarome.

Aldas Eglynas kariškai – trumpai ir aiškiai – atsako, ką darytų tapęs prezidentu: „Siekčiau, kad valstybė taptų geresnė“.

Į šaulių žurnalo TRIMITAS pagyrimą už gražų siekį ir prašymą patikslinti, sukonkretinti numatomus veikimus, kadangi toks bendras noras ir teiginys nedaug ką atskleidžia, *Aldas Eglynas* atsiliepia: „O čia jau reikėtų įsigilinti, kas joje (t.y. valstybėje – red. past.) blogai, tada bandyti visą blogį panaikinti ir pakeisti gėriu. Blogus įstatymus pakeisti geresniais, naudingesniais. Sutvarkyti Seimą. Išaiškinti piliečiams Konstituciją ir panašiai“.

O svarbiausiosios blogybės, kurias derėtų „panaikinti bei keisti gėriu“, pasak *Aldo*, yra:

1. Pirma. Priklausomybė nuo aplinkinių valstybių (dujos, nafta, žaliavos, prekės);
2. Šalies gyventojų neišprusimas (valstybės ir jos vadovų nuvertinimas);
3. Krašto apsaugos finansavimo trūkumas – skiriama ne tiek, kiek turi būti skiriama, jau nekalbu apie tai, kad šalies ginkluotė yra Antrojo pasaulinio karo lygio: turime du tankus ir tie patys – muziejų eksponatai.
4. Visi Seimo nariai, išskyrus Kubilių ir jo pagalbininkus. Kaip visi nekenčia Kubiliaus, galime pasiklausti gatvėje, bare ir net toje pačioje televizijoje, tačiau niekas daugiau neįsigilina, kad žmogus tikrai daug padarė, nors būta ir ne per geriausių sprendimų.

O penktas ir turbūt pats geriausias pakeitimas – grąžinti privalomąją pradinę karo tarnybą, tada bent sumažėtų gatves trinančių ir chuliganaujančių su alaš buteliu ir cigarete rankoje jaunų žmonių, kurie praranda ateitį per visokius nusikaltimus: meta mokslus, pradeda gerti, rūkyti, vartoti narkotikus, vagia, muša ir mušasi. Tapę šauk-

tiniais, jie bent išmokytų gyventi, rūpintis savo išvaizda, disciplinos, paklusnumo.

Daugiau nežinau, ką ir pridurti, nes Lietuva buvo, yra ir bus Lietuva. Kad ir kas ją užimtų, kas ją bandytų pakeisti, ji išliks mūsų tėvyne. O pakeisti ją turime patys. Gi tą patį seimą renka ne prezidentas, ne koks kariuomenės vadas ar ponas Dievas, o tauta, tie patys žmonės, kurie paskui šaukia su plakatais prie seimo, kad nėra tvarkos ir kad valdžia bloga“.

Kaip matome, *Aldas* papunkčiui išdėstė sritis, kurioms tapęs prezidentu skirtų svarbiausią dėmesį: ekonominę, švietimo, šalies gynybos politiką. Griežti teiginiai ir aiškos pozicijos išduoda šaulišką dvasią bei neslepia pilietinių nuostatų. Visa tai sveikintina, ir numatomi siekiai puikūs: ekonominė nepriklausomybė ir šalies gerovė, išsilavinę piliečiai, naujausiomis technologijomis apginkluota kariuomenė, sąmoningi žmonės. Tačiau teiginys apie varganą šalies ginkluotę verčia nusistebėti. Tik nežinau kuo labiau: absoliučiu savuoju neišprusimu ar *Aldo* žiniomis? Teks pasidomėti.

Respondentei *Taurai* aktualiausia bei pirmiausia keistina atrodo švietimo sistema. „Jeigu būčiau prezidentė, pirmiausia daryčiau pertvarkas mokyklose“, - prisipažįsta mergina, aiškiai nepatenkinta kažkaip vykstančia ar visai nevykstančia švietimo reforma. Į klausimą, kas dabar nepatinka mokykloje, *Taura* atsako paprastai: „Monotonija: tas pat ir tas pat“. Nesutikti negali – įvairovė, žinoma, gerai: jos dėka lengviau įsisavinti ir įsimeni žinias, tačiau reikia pripažinti, kad švietimo reformomis rūpinasi švietimo ministerijos. Kita vertus, negali nesutikti su *Taura*, kad prezidentui turi rūpėti valstybės piliečiai, taigi ir jaunuomenė. Apie tai kalba kita būsimoji prezidentė.

Jolita prezidentavimą pradėtų kelionėmis, nes: „Prezidentei reikia dažniau susitikti su paprastais žmonėmis, kad žinotų svarbiausias jų problemas bei rūpesčius... Tiesą sakant, ką toliau reikėtų daryti, nelabai įsivaizduoju: juk prezidentė turi visą Lietuvą suvaldyti... Gal daugiau dėmesio skirčiau jaunimui, nes Lietuvoje jo yra labai daug – gražaus, aktyvaus. Nesakau, kad į jaunimą visai nekreipiamas dėmesys, tačiau jo reikėtų daugiau. Žinoma, manau, kad reikia pamiršti senolius. Taip pat didelį dėmesį skirčiau emigracijos, nedarbo problemoms, kurias labiausiai jaučia jaunimas, spręsti. Beje, nemanau, kad išvykimas iš šalies – tai beveik išdavystė: galima išvažiuoti, pasidairyti, pamatyti, pasisemti patirties, o tada sugrįžti ir dirbti čia, savame krašte“, ekonomines problemas prioritetinėmis įvardija mergina. Jaunuomenė puikiai mato šalies skaudulius ir jas įvardija. Tačiau jų sprendimo būdai nėra tokie paprasti ne tik jaunimui.

Respondentė *Austė*, teikdama savo prezidentinę programą bando aprėpti daugiau sričių: „Į Seimą balotiruotis leisčiau tik naujus, ganėtinai jaunus žmones (40 ar šiek tiek daugiau metų), kurie turi gerų, šviežių idėjų. Tiems,

kurie Seime išdirbo po 8 ir daugiau metų, pasiūlyčiau užsiimti kitokia veikla. Taip pat siekčiau, kad vaikai, kurie nori, vasarą galėtų dirbti kad ir nuo 12 metų. Dėčiau pastangas, kad į Lietuvos miestus, ne tik į Vilnių, Kauną ar pajūrį atvažiuotų daugiau turistų... Tik nelabai įsivaizduoju, kaip visa tai reikėtų padaryti? Galbūt glaudžiau bendradarbiauti su užsienio kaimynėmis ir sudaryti sąlygas jaunimui artimiau susipažinti su kitų šalių kultūra, istorija: artimiau pažinus „svetimus“, dingsta priešiškus: gal taip būtų išspręsta vadinamoji lenkų problema? Tai, manau, būtų vertinga ateičiai. Draugauti visados geriau nei pyktis“. Sutinku, kad siekis draugauti, o ne kariauti yra itin teigiamas ir skatintinas, noras garsinti savo šalį taip pat, tačiau noras „nurašyti“ *ne jaunimą* kelia abejonių.

Danas trumpai konstatuoja: „Seimo narius pakeisčiau sąžiningais“. Į klausimą, kaip galima atsijoti tokius nuo kitokių, jaunuolis nesutrinka: „Pirmiausia reikia atsižvelgti į žmogaus nuopelnus“.

O Giedrius iškart nusipurto tokių atsakingų pareigų: „Vobšče (lietuviškai – apskritai – red. past.) nenorėčiau būti prezidentu: sėdėti prie „popierių“ baisiai neįdomu. Geriau po miškus lakstyti“. Šauliškas aktyvumas – puikus dalykas, bet gimtosios kalbos niekinimas bjauriu barbarizmu yra NELEISTINAS. Ypač jei nesi abejingas savo kraštui, ypač, kai esi šaunus jaunasis šaulys. Nėpyk, Giedriuk, už moralą, bet negaliu nutylėti.

Neivaldas kerta iš peties: „Didžiausią dėmesį skirčiau kovai su korumpuotais valdininkais“. Vadinasi, šalies prezidentės politikai jaunuolis pritaria?

Šarūnas tuo tarpu mąstė apie „žemiškesnius“ reikalus ir žadėjo: „Mažinčiau mokesčius už komunalines paslaugas“.

N. N. (nomen nescio – vardas nežinomas lot, nors iš tikrųjų asmuo žinomas) pareiškia: „Įvesčiau diktatūrą!“ Tačiau tuojau pat prisipažįsta: „Juokauju. Plėčiau demokratiją. Ar ją turime dabar? Žmonės sumano mitinguoti, t.y. pareikšti nepasitenkinimą dėl blogai dirbančio valdininko, bet jiems pasako: eikite ir mitinguokite su visais savo transparantais miške, kur niekas nemato. Nesąmonė!“ Negali nesutikti: paragavus laisvės, jos visad norisi daugiau. Tik, žinoma, negalima pamiršti kito laisvių bei savo pareigų.

Straipsnio pabaigoje planavau įvardyti, t.y. iš Konstitucijos nurašyti svarbiausias Prezidento pareigas – kad šiek tiek patikslinčiau respondentus. Tačiau daryk perskaičiusi atsakymus pagalvojau, kad to visai nereikia, nes šauliui prezidentui viskas yra svarbu.

Lolita Sipavičienė

V. Kilpio nuotr.

LŠS TEISINIAI DOKUMENTAI: SENOS TIESOS NAUJU KAMPU (II)

Jūs, mielieji skaitytojai pageidavimu, tęsiame „pamokėles“ ir drauge skaitome svarbiausiąją organizacijos dokumentą – LŠS statutą. Šįkart pakalbėkime apie labai paprastus, tačiau svarbius dalykus – pagrindinius šaulių atributus – vėliavą bei ženklą. Kai kam gali pasirodyti: neverta gaišti laiko, viską aš žinau, tačiau tikram šauliui verčiau daryk pakartoti, nei padaryti klaidų dėl nežinojimo.

V. Kilpio nuotr.

Vėliava

Taigi, Statute parašyta, kad LŠS vėliava yra pagrindinis Šaulių sąjungos simbolis.

Šauliai privalo gerbti LŠS vėliavą, o LŠS vadas privalo užtikrinti, kad vėliava būtų kabinama garbingiausioje vietoje.

LŠS vėliava turi būti tvarkinga ir nenublukusi.

Apgailėtina atrodo „pavargusi“, t.y. saulės nudeginta ar lietaus nuskalbta vėliava. Reikia prisipažinti, kad dar nė karto neteko tokios matyti nei prie štabo, nei jokiame šaulių renginyje. Smagu tai konstatuoti.

LŠS vėliava nuolat iškeliama prie LŠS štabo pastato.

Dažną kartą, kai kas paklausia, kur dirbu, arba miesto svečias pasiteirauja, kaip surasti kokį objektą, esantį šalia igulos bažnyčios, kuri yra visai šalia LŠS štabo, visados parodau kryptį ir pasididžiuodama pasakau: „Ten, kur vieninteliame Laisvės alėjos balkone plazda dvi vėliavos“. Tiesa, kartą pamačiau, kad ne vieninteliame...

LŠS vėliava taip pat naudojama:

- iškilmingų LŠS renginių ir eisenų metu;
- šaulio priesaikos ir jaunojo šaulio iškilmingo pasižadėjimo ceremonijos metu;
- LŠS suvažiavimo metu;
- LŠS būstinėje sutinkant aukšto rango svečius: Respublikos Prezidentą, Seimo Pirmininką, Ministrą Pirmininką, krašto apsaugos ministrą, Lietuvos kariuomenės vadą ir kt.;
- kitais ypatingais atvejais LŠS vado sprendimu.
- LŠS vėliavos ženklas gali būti naudojamas LŠS leidiniuose ir atributikoje.

LŠS vėliavai įnešti ir išnešti LŠS vado įsakymu skiriamas

vėliavininkas ir du jo asistentai. Vėliavininkais ir asistentais skiriami pasižymėję tarnyboje šauliai.

LŠS vėliava rikiuotėje laikoma, įnešama ir išnešama bei pagerbiama Šaulių rikiuotės statute nustatyta tvarka.

LŠS ženklas ir jo naudojimo tvarka

LŠS ženklas yra Vyčio kryžius. Jis – pagrindinis LŠS skiriamasis simbolis.

Šauliai privalo gerbti LŠS ženklą. LŠS ženklas turi būti tvarkingas, nesusidėvėjęs ir nesugadintas.

LŠS ženklas gali būti naudojamas:

- šaulio uniformos skiriamuosiuose ženkluose;
- ant LŠS dokumentų blankų;
- šaulio pažymėjime.

LŠS ženklas taip pat gali būti naudojamas LŠS leidiniuose, iškabose, LŠS apdovanojimuose, ant antkapinio paminklo žuvusiam šauliui, kitais teisės aktų nustatytais atvejais.

LŠS ženklas nuolat iškabintas LŠS vado ir rinktinių vadų kabinetuose

Tačiau kaip „atsirado“ šis ženklas ir ką jis simbolizuoja, ko gero, ne visi žino?

Dr. Gediminas Lesmaitis, Lietuvos istorijos instituto darbuotojas, apie šaulių ženklo istorines ištakas štai ką sako:

Kiekviena organizacija pasirinkdama savo atributiką bando ją susieti su kuo gilesne praeitimi, kad ženklas atspindėtų jos ideologiją ir pan. Vienas tokių ženklų ir yra Šaulių ženklas, kurio istorines ištakas norėtume trumpai pristatyti.

Šaulių ženklas – herbiniame skyde patalpintas dvigubas kryžius pradėtas naudoti XIV amžiaus pabaigoje. Pirmasis jo pasirodymas datuojamas 1388 metais, kuomet jį panaudojo Lietuvos Didysis kunigaikštis Jogaila savo majestotiniame antspaude (pav. 1, a, b.). Ankstesnė jo kilmė nėra aiški. Jis galėjo būti tiek lietuviškos kilmės tiek ir atėjęs per Jogailos vedybas su Vengrijos karalaitė Jadvyga. Ir šiais laikais Vengrijos herbe ar Slovakijos vėliavoje (pav. 2) galime rasti dvigubą kryžių. Lietuvoje dvigubas kryžius pradėtas vadinti Jogailaičių kryžiumi ir naudojamas kaip dinastijos ženklas, o pastariesiems išmirus - Vyčio kryžiumi. Europoje vadinamas patriarchaliniu, Lotaringijos kryžiumi, jį naudoja arkivyskupai. Į Vyčio skydą dvigubas kryžius buvo dedamas ne visada. Kęstutaičių valdymo laikais į skydą buvo dedami Gediminaičių stulpai. Heraldikoje dvigubas kryžius vaizduojamas auksinis mėlyname lauke su ilgesne apatine kryžma.

„Trimito“ informacija

ISTORIJOS ŽYMIŲ ŠAULIAI IEŠKO IR PO ŽEME

Rokiškio šauliai prie radinio

Kuopos archyvo nuotrauka

Pačiame viduvasaryje grupė entuziastų, besidominčių senąją Rokiškio istorija, jau antrą kartą vykdė žvalgomouosius archeologinius tyrimus prie buvusios Rokiškio dvaro alaus daryklos, vietinių vadinamo „bravoru“. Šis XIX a. pradžios pastatas vietinių taip pat vadinamas Krošinskių pilaite, nes manoma, kad toje vietoje stovėjo medinis kunigaikščių Krošinskių dvaras, kuris buvo aprašytas 1634 m. Vendragovskio Rokiškio dvaro inventoriuje.

Žvalgomųjų archeologinių tyrimų pagrindinis tikslas – lokalizuoti buvusio dvaro vietą. Šiuos tyrimus inicijavo Rokiškėnas verslininkas Raimondas Sirgedas, o tyrimams vadovauti pakviesta Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus archeologijos – restauravimo skyriaus archeologė Roma Songailaitė.

Padėti kasinėjimams atlikti buvo kviečiami visi norintieji prisidėti prie Rokiškio istorijos paslapčių įminimo: moksleiviai, visuomeninių organizacijų nariai. Į kvietimą mielai atsiliepė Rokiškio 12-osios šaulių kuopos nariai. Kasinėjimuose taip pat dalyvavo Rokiškio krašto muziejaus istorikai Valius Kazlauskas su dukra Jurga Andrėja ir Giedrius Kujelis, senosios istorijos mylėtojas Gytis Gruzdas su sūnumi Mantu bei kiti talkininkai.

Šauliams teko dirbti prie 6 šurfo (šurfas – vertikalus, rečiau nuožulnus, nedidelio skersmens negilus kasinys, turintis išėjimą į žemės paviršių), kuriame rastas įspūdingas radinys, vainikuojantis visus tyrimus – koklis su kunigaikščių Krošinskių herbu – trišake žvakide. Tai tiesioginis materialus įrodymas, kad būtent šioje vietoje stovėjo istoriniuose šaltiniuose minimas Krošinskių dvaras. Be Krošinskių herbo, ant koklio pavaizduotas ir herbas „Ogonczyk“, kurį naudojo per 500 buvusios Lietuvos – Lenkijos Respublikos giminių ir raidė P. Remdamiesi Broniaus Deksnio Krošinskių giminės istorijos tyrinėjimais Rokiškyje, istorikai iškėlė versiją, kad ši raidė gali būti siejama su Petru Krošinskiu, kuris 1588 m. paveldėjo Rokiškio dvarą. Su kuo gali būti siejamas kitas herbas, kol kas lieka mįslė. Šis radinys istorijos mylėtojams suteikė dar daugiau entuziazmo tęsti pradėtus tyrimus, kurie bus vykdomi iki pat lapkričio mėnesio.

Be šio unikalaus radinio, buvo rasta daugybė keramikos šukių, kitų koklių detalių, buvusių pastatų pamatų fragmentų.

Koklis su Krošinskių herbu

Rimvydas Kirstukas,
LŠS Panevėžio 5-osios rinktinės Rokiškio
12-osios šaulių kuopos pavaduotojas
Giedrius Kujelis,

Rokiškio krašto muziejaus
Istorijos skyriaus darbuotojas

Karo mokyklos kariūnai (2-osios aspirantų kuopos I inžinerijos būrys) prie Vytauto Didžiojo paminklo Panemunėje. Skulptorius V. Grybas. 1937 m. Biržų krašto muziejus „Sėla“

Seniausias Lietuvoje Vytauto Didžiojo paminklas
Burbiškio dvare. Skulptorius K. Ulianskis.
E. Markuckytės nuotrauka

VYTAUTO DIDŽIOJO ATMINIMAS DERAMAI ĮAMŽINTAS

Ko gero, kiekvienas lietuvis, o ypač šaulys, daug žino ir galėtų atvykėliui nemažai papasakoti apie Didįjį kunigaikštį Vytautą. Tačiau kiek savo šalyje turime pagarbos ženklų – paminklų, biustų – didžiam karvedžiui ir kokiuose krašto miestuose, miesteliuose ar net kaimuose jie yra greičiausiai ne visi įsivaizduojame. Sudalyvaukime ekskursijoje po gimtinę, vedami Panevėžio kraštotyros muziejaus Istorijos skyriaus darbuotojų Elenos Markuckytės ir Donato Pilkausko.

Idėja paminėti Vytauto Didžiojo jubiliejų kilo Lietuvai pagražinti draugijoje. Ją perėmė Lietuvos vyriausybė. 929 m. gruodžio 31 d. „Valstybės žiniose“ paskelbtas Vytauto Didžiojo paminėjimo įstatymas. Ypač didelis dėmesys buvo skiriamas paminklų statybai. Pats seniausias paminklas Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Vytautui pastatytas Burbiškio dvare dar 1912 m. Tai žymaus skulptoriaus Kazimiero Ulianskio skulptūra. 1927 m. Vištyčio miestelyje, dabartiniame Vilkaviškio rajone, ant kitam paminklui paruoštų pamatų pastatytas Vytauto Didžiojo paminklas. Kartais vietinių gyventojų jis vadinamas Nepriklausomybės paminklu. Ypač daug paminklų Vytautui Didžiajam pastatyta 1930-aisiais – Vytauto Didžiojo, metais. Juos kūrė ir žinomi skulptoriai, ir vietos menininkai ar tiesiog paprasti piliečiai. Buvo statomi mediniai kryžiai ir įspūdingi granitiniai paminklai. Žymiausias skulptorius, kūręs Vytauto Didžiojo paminklus, buvo Vincas Grybas. Jo paminklas Didžiajam kunigaikščiui 1930 m. pastatytas Kudirkos Naumiestyje. Sosvietiniais metais nugriautas ir atstatytas 1990 m. Įspūdingas paminklas

atidengtas 1930 m. rugsėjo 8 d. Jurbarko (skulpt. V. Grybas). 1930 m. birželio 29 d. paminklas atidengtas Veliuonoje (skulpt. A. Šimkūnas, projekto autorius V. Grybas). Bene įspūdingiausias paminklas 1932 m. rugsėjo 7 d. atidengtas Kaune. Šio paminklo statybą finansiškai parėmė Karo mokyklos kariūnai. Dėl šios priežasties paminklas pastatytas šalia Karo mokyklos. Sovietmečiu paminklas nugriautas, Atgimimo metais atstatytas Laisvės alėjoje, šalia Kauno miesto savivaldybės. 1930 m. paminklas Vytautui Didžiajam pastatytas ir Marijampolės apskrities Sasnavos valsčiuje, prie Montvilo sodybos. Jis sovietiniais metais buvo susprogdintas ir nebeatstatytas. Šis paminklas išlikęs tik fotografijose. 1930 m. paminklas Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Vytautui atidengtas Betygalos miestelyje, dabartiniame Raseinių rajone (skulpt. P. Aleksandravičius). Prie jo statybos daug prisidėjo Betygalos pavasarininkai ir šauliai. 1930 m. du atminimo kryžiai Didžiajam kunigaikščiui pastatyti Rizgūnų kaime, dabartiniame Ignalinos rajone. Prie jų statybos daug prisidėjo Šv. Kazimiero draugijos nariai. Paminklai buvo statomi ir oku-

puotame Vilniaus krašte. Dabartiniame Švenčionių rajone netoli vienas kito pastatyti du paminkliniai kryžiai Rekučių ir Reškutėnų kaimuose. Pačiame Vilniaus mieste Šv. Mikalojaus bažnyčioje pastatytas išpūdingas Vytauto Didžiojo biustas. Jo autorius skulptorius R. Jakimavičius. Šis Vytauto Didžiojo biustas visuomenei pristatytas 1930 m. spalio 27 d. 1930 m. Meškučių miestelio kapinėse jaunlietuvių iniciatyva pastatytas paminklas. 1930 m. Kvėdarnoje, dabartiniame Šilalės rajone, pastatytas skulptoriaus A. Klimanskio sukurtas paminklas. Tais pačiais metais paminklas pastatytas Radviliškyje, Lietuvos kariuomenės inžinierijos bataliono kieme. 1930 m. liepos 13 d. paminklas atidengtas Viekšnių miestelyje, rugsėjo 5 d. – Pabiržės miestelyje Biržų apskrityje, spalio 27 d. – Sidabravo valsčiaus Vadaktų miestelyje. 1930 m. rugsėjo 6 d. paminklas atidengtas Bardiškių miestelyje, dabartiniame Pakruojo rajone. Jo autorius – savamokslis dailininkas A. Nesavas. Visi minėti paminklai išlikę iki šių dienų.

Didžiajam kunigaikščiui Vytautui pasodinta daug ažuolų. 1930 m. gegužės 2 d. prezidentas A. Smetona Kaune, Aukštojoje Panemunėje, artilerijos grupės rajone pasodino Vytauto Didžiojo medį. Ažuolai pasodinti ir Taruškose, Karsakiškyje, Sasnavoje bei daugelyje kitų vietovių. 1930 m. Didžiajam kunigaikščiui Vytautui buvo statomi ir mediniai paminklai. 1930 m. – medinis kryžius ūkininko Jankūno žemėje prie jo sodybos dabartiniame Jonavos rajone bei Nemunaičio miestelyje (dabartiniame Alytaus rajone) ir Gelgaudiškio miestelyje (dabartiniame Šakių rajone).

1930 m. Bijotuose, dabartiniame Šilalės rajone, Tauragės apskrities mokyklų inspektoriaus K. Jankausko iniciatyva supiltas išpūdingas pilkapis ir ant jo pastatytas paminklas Vytautui Didžiajam. Paminklų statyba vyko ir vėlesniais metais. Vienas ryškiausių paminklų 1931 m. liepos 19 d. pastatytas Perlojoje, dabartiniame Varėnos rajone. Tai aukščiausias paminklas Vytautui Didžiajam Lietuvoje (autorius skulpt. P. Tarabilda). Prie šio paminklo statybos daug prisidėjo šaulių būrys. Paminklas atlaikė laiko ir sovietų okupacijos išbandymus ir išliko iki šių dienų. 1931 m. paminklas Didžiajam kunigaikščiui Vytautui pastatytas Sedoje, dabartiniame Mažeikių rajone. Tais pačiais metais pastatytas Ažuolų Būdės kaime, Varnabūdės miške, dabartinėje Kazlų Rūdos savivaldybės teritorijoje. 1931 m. atidengtas paminklas Medingėnuose, dabartinės Rietavo savivaldybės teritorijoje. Jis sovietmečiu nugriautas ir atstatytas Lietuvai atgavus Nepriklausomybę. 1935 m. paminklas pastytas Pajevonyse, dabartiniame Vilkaviškio rajone (skulptorius A. Aleksandravičius). 1936 m. – Juodeikių miestelyje, dabartiniame Joniškio rajone. Šis paminklas išskirtinis, nes buvo restauruotas sovietmečiu.

Paminklai Didžiajam kunigaikščiui Vytautui statomi ir Lietuvai atgavus Nepriklausomybę. 1990 m. V. Petrauskas paminklą Vytautui Didžiajam pastatė savo sodyboje, Gargždėlės kaime, Kretingos rajone. Statomi ir mediniai paminklai. Tai paminklas Kėdainių rajone, Alksnėnuose, šalia pradinės mokyklos. Radviliškio mieste medinę skulptūrą sukūrė E. Gaubas. 1995 m. Kėdai-

niuose Vytautų klubo iniciatyva pastatytas stogastulpis, o Šilalės rajone Kaltinėnų seniūnijoje – J. Vartulio kūrinys. Kuriami ne tik mediniai paminklai: 1991 m. skulptoriaus G. Jakubonis sukūrė išpūdingą Vytauto Didžiojo paminklą Vytautinėje bažnyčioje Kaune (švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia – *red. past.*), o 1998 m. paminklas atidengtas Birštone. 2009 m. spalio 26 d. pašventintas skulptoriaus A. Kmieliausko Vytauto Didžiojo paminklas Kernavėje. 2010 m. gegužės 22 d. Marijampolėje atidengtas skulptoriaus J. Narušio darbas, o birželio 26 d. – paminklas Alytaus rajone, Raižių kaime (skulpt. Jonas Jagėla). Šis paminklas iškilo Lietuvos totorių bendruomenės iniciatyva. Jau yra paruoštas ir skulptoriaus G. Karaliaus paminklo Vytautui Didžiajam projektas. Ši paminklą planuojama statyti Vilniuje.

Paminklas Vytautui Didžiajam ir Žalgirio mūšiiui atminti Raižių kaime, Alytaus r. Skulptorius J. Jagėla. 2010 m.

A. Jakubausko nuotrauka

SVEIKINAME

Šaulę **MARIJĄ ASTRUSKIENĘ** garbingo šimtojo gimtadienio proga. Labai nuoširdžiai linkime visų gėrybių, kurias teikia Visagalis. Tebūna ši sukatis – gyvenimo garbės vainikas. LŠS vadovybė ir Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopos šauliai

Šaulį, LLKS Vyčio apygardos karių-savanorių, dimisijos kapitoną **MOTIEJŲ RUDĮ** garbingo 90-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, laimingų bei saulėtų dienų ir sėkmės tarnaujant Šaulių sąjungai ir Tėvynei Lietuvai. LŠS vadovybė, Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos vadas ir šauliai

Šaulius **JURGĮ GLAVECKĄ** 85-ojo, **ALGIMANTĄ BUKŠNĮ** ir **VYTAUTĄ KLIMAVIČIŲ** 75-ojo, **VIDĄ AUGUSTAITIENĘ** 70-ojo, **VILIJĄ GRYBAUSKIENĘ** ir **ROMĄ EIDUKEVIČIŲ** 50-ojo jubiliejaus proga.

Linkime stiprios sveikatos, ilgų bei prasmingų gyvenimo metų, neišsenkamos energijos pasirinktame šauliškame kelyje, ištvermės ir dvasios stiprybės tarnaujant Lietuvos šaulių sąjungai ir Tėvynei. LŠS vadovybė, Marijampolės AŠR Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vadas ir šauliai

Šaulius **ANTANĄ CINELĮ** 80-ojo, **JONĄ BABONĄ** ir **ALGIMANTĄ REPEČKĄ** 70-ojo jubiliejaus proga, linkime puikios sveikatos, tvirtybės, kovojant su negandomis, bei energijos tarnaujant Tėvynei. LŠS vadovybė, Kauno apskrities Vytauto Didžiojo 2-osios šaulių rinktinės Raseinių ir 2-osios kuopos šauliai

DĖKOJAME

Lietuvos šaulių sąjungai paaukojusiems: Generolo Teodoro Daukanto jūros šaulių kuopos šauliams; Tauragės apskrities šaulių rinktinės šaulei, sąjūnei Modestai Genytei.

LŠS vadas ats. plk. Antanas Plieskis

Šauliams Jadvygai ir Aleksandrui Starkams ir Algirdui Mančauskui už finansinę paramą remontuojant Radviliškio šaulių namus.

Šaulių AŠR Radviliškio kuopos vadas Pranas Sluckus

Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijos direktorė Danutė Puchovičienė gimnazijos bendruomenės vardu išreiškė padėką LŠS vadui Antanui Plieskiui už Sąjungos narių,

Šaulį **JONĄ LIULIŲ** 80-ojo jubiliejaus proga, linkime stiprios sveikatos, ilgų gyvenimo metų, neišsenkamos energijos šauliškoje veikloje, prasmingų darbų Tėvynei Lietuvai.

LŠS vadovybė, Raseinių 7-osios kuopos vadas ir šauliai

Šaulį **JONĄ JUODKĄ** 70-ojo jubiliejaus proga bei linkime stiprybės ir puikios sveikatos toliau žengiant pasirinktuoju tarnystės Tėvynei keliu – jos ateities vardan. LŠS vadovybė

Šaulius **LORETĄ KRYŽEVIČIENĘ** 50-ojo ir **VACLOVĄ VEISELĮ** 70-ojo jubiliejaus proga. Linkime puikios sveikatos bei energijos tvirtai žengiant pasirinktuoju šaulišku keliu.

LŠS vadovybė, Kauno apskrities Vytauto Didžiojo 2-osios šaulių rinktinės šauliai

Kuopos vado pavaduotoją **PETRĄ KAŽEMĘKĄ** 60-ojo jubiliejaus proga bei linkime stiprios sveikatos ir šauliškios dvasios, nuoširdžiai veikiant Tėvynės labui. LŠS vadovybė, Rokiškio 4-osios kuopos vadas ir šauliai

Garbės sargybos kuopos šaulį **SAULIŲ SLAVINSKĄ** 45-ojo gimtadienio proga. Linkime neprarasti optimizmo, tikėjimo gražiomis idėjomis bei toliau taip pat ištikimai tarnauti Tėvynei. LŠS vadovybė ir GSK šauliai

Kuopos vado pavaduotoją **KĘSTUTĮ BUIVYDĄ** ir jo išrinktąją sukūrus šeimą. Linkime geriausios kloties ir darnos gyvenimo kelyje. LŠS vadovybė, Šiaulių AŠR vadas, Kuršėnų 7-osios šaulių kuopos vadas ir šauliai

Vilniaus apskrities karaliaus Mindaugo 10-osios šaulių rinktinės Šalčininkų 11-osios kuopos vado vrs. Eimanto Tamulyno, jaunųjų šaulių: Vytauto Tamulyno, Birutės Tamulynaitės, Tomo Seliaticio, Ervino Raubos, medicinos sesers Andželikos Vedar nuolatinį dalyvavimą gimnazijos organizuojamuose pilietinio-patriotinio pobūdžio renginiuose bei savo pavyzdžiu ugdančių moksleivius.

Mokymo įstaigos vadovė išreiškia viltį, kad bendradarbiavimas tęsis ir atsiras naujų jo formų.

YFA (Jaunimo futbolo asociacija) nuoširdžiai dėkoja Utenos šaulių rinktinei bei jos vadei Astai Tidikienei už suteiktą paramą organizuojant „Visaginas Cup“ festivalį.

ŠAULIŲ SAJUNGOS VADO ĮSAKYMAI, APDOVANOJIMAI

Birželio-26 d. Įsakymu Nr. 105 P Alfredas Jonauskas nuo 2012-07-02 atleidžiamas iš Klaipėdos apskrities jūros šaulių 3-iosios rinktinės vado pavaduotojo pareigų.

26 d. LŠS vado Įsakymu Nr. 104 P nuo 2012-07-03 Gintautas Drabulis skiriamas į Klaipėdos apskrities jūros šaulių 3-iosios rinktinės vado pavaduotojo pareigas.

Liepos 03 d. LŠS vado Įsakymu Nr. 111 P plk. lt. Eligijus Senulis, KASP Vyčio apygardos 5-osios rinktinės vadas, apdovanojamas Šaulių sąjungos III laipsnio pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus šaulių sąjungai“.

09 d. LŠS vado Įsakymu Nr. 113 P plk. lt. Vygandas Vilčiauskas – Juozo Vitkaus inžinerijos bataliono vadas, apdovanojamas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus šaulių sąjungai“.

24 d. LŠS vado Įsakymu Nr. 117 P Gediminas Kuckailis nuo 07-25 d. atleidžiamas iš Šiaulių apskrities gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės Baisogalos 8-osios kuopos vado pareigų.

24 d. LŠS vado Įsakymu Nr. 118 P šaulys Gediminas Kuckailis „Už Šaulių sąjungos vardo populiarinimą, gerą jauniosios kartos auklėjimą, iniciatyvumą ir sumanumą bei nepriekaištingą darbą Baisogalos kuopoje apdovanojamas I laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už

nuopelnus šaulių sąjungai“

30 d. LŠS vado Įsakymu Nr. 119 P plk. Kęstutis Kuršelis, Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktorius, „Už Lietuvos šaulių sąjungos vardo populiarinimą, glaudų bendradarbiavimą ir pagalbą“ apdovanojamas LŠS II laipsnio pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus šaulių sąjungai“.

Rugpjūčio 02 d. LŠS vado Įsakymu Nr. 122 P Alytaus apskrities karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios kuopos rinktinės Druskininkų 3-iosios kuopos vadė Kristina Daunaravičiūtė nuo 08-06 atleidžiama iš pareigų.

02 d. LŠS vado Įsakymu Nr. 123 P nuo rugpjūčio 7 d. Ramūnas Šerpatauskas skiriamas į Alytaus apskrities karininko A. Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės Druskininkų 3-iosios kuopos vado pareigas.

07 d. LŠS vado Įsakymu Nr. P-773 nuo rugpjūčio 13 d. į Klaipėdos apskrities jūros šaulių 3-iosios rinktinės vado pareigas skiriamas Arvydas Daukantas

20 d. LŠS vado Įsakymu Nr. 183P Martynas Songaila, Šiaulių apskrities gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės kovinių šaulių 3-iosios kuopos šaulys, apdovanojamas LŠS III laipsnio pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus šaulių sąjungai“.

APIE MUS RAŠO

Portale www.zarasai.balsas.lt informuojama, kad Klaipėdoje vykusioje jaunųjų šaulių - policijos rėmėjų stovykloje dalyvavo penki jaunieji šauliai iš Utenos apskrities šaulių rinktinės: du uteniškiai, zarasiškis ir du Giedraičių kuopos jaunuoliai.

Portale www.vilnija.balsas.lt informuojama apie Utenos šaulių rinktinės jaunųjų šaulių dalyvavimą sukarintoje stovykloje, vykusioje Lietuvos Didžiojo Etmono Jonušo Radvilos mokomojo pulko bazėje.

Naujienų portale www.anyksta.lt į klausimus apie anykštėnų šaulių veiklą atsakinėjo Utenos apskrities šaulių 9-osios rinktinės Anykščių Dariaus ir Girėno šaulių 1-osios kuopos vadė Indrė Meliūnaitė.

„**Kalvotoji žemaitija**“ straipsnyje „Viešėjo svečiai iš Jungtinės Karalystės“ rašoma apie Telšių apskrities jaunųjų šaulių dalyvavimą Rukloje vykusioje sukarintoje stovykloje bei Jungtinės Karalystės Kadetų pajėgų Hempšyro grafystės ir Vaito salos kadetų apsilankymą rinktinėje.

„**Utenos diena**“ straipsnyje „Sporto šventėje vaikai ragavo šaulių košės“ rašoma apie Utenos apskrities šaulių 9-osios rinktinės narių apsilankymą vaikų darželyje-mokykloje, šauliškus užsiėmimus su vaikais bei dovaną – šaulišką košę.

Tos pačios dienos to paties laikraščio straipsnyje „Bai-gėsi šaulių ir moksleivių vasaros stovyklą“ pasakojama apie jaunųjų šaulių stovyklą Vyžuonose.

UŽJAUČIAME

Mirus šauliui **ČESLOVUI MARTYŠIUI**, skaudžią netekties valandą nuoširdžią užuojautą reiškia-me šeimai ir artimiesiems.

LŠS vadovybė, Šiaulių AŠR vadas,
Baisogalos 8-osios šaulių kuopos vadas ir šauliai

Šaulei **DANIELAIVALUŽIENEI** mirus, reiškia-me gi-lią užuojautą vyrui Jurgiui, šeimai ir artimiesiems.

LŠS vadovybė, Telšių apsk.
šaulių rinktinės vadas bei šauliai

